

Godišnji izveštaj MŽK-a

2013

© Mreža Žena Kosova, 2014

Sva prava zadržana. Ova publikacija se može slobodno kopirati i distribuirati u celini ili delimično, sve dok autor je prepoznat. Ova publikacija omogućena je uz podršku Kvinna till Kvinna. Stavovi su iz Mreže Žene Kosova i ne odražavaju nužno stavove Kvinna till Kvinna.

www.womensnetwork.org

Štampano: Night Design u Prištinu, Kosova

Kvinna till Kvinna

Godišnji Izveštaj MŽK-a

2013

SADRŽAJ

UVOD	8
Naša Misija	8
Naša Strategija	8
O našem Godišnjem Izveštaju	9
 IZGRADNJA KAPACITETA MŽK	10
Podrška funkcionisanja organizacijama žena srpske zajednice na Kosovu	12
Članice MŽK i njihov rad više vidljivi	13
Više članica bolja mogućnost za finansiranje, efikasno planiranje, preuzimanje efikasnih inicijativa za zastupanje	14
Više mladih devojaka aktivistkinja uključeno u rad MŽK	26
Povećana saradnja između žena u regionu	29
Učešće Kosovskih žena osigurano u podržavanju osnivanja Ženskih sudova	30
 POVEĆANJE UČEŠĆA ŽENA U POLITICI I ODLUČIVANJU	31
Žene u politici, ženske NVO, i žene glasači komuniciraju i sarađuju redovno oko važnih ženskih pitanja	31
Više žena izabrano i postavljeno na opštinskim i nacionalnim nivoima	35
Žene učestvuju više u procesima donošenja odluka koje se odnose na mir i bezbednost	36
Javne politike izmenjene kako bi odrazile prioritete ženskih glasača	39
 POBOLJŠANJE ŽENSKOG PRISTUPA KVALITETNOJ ZDRAVSTVENOJ NEZI	40
Više žena i devojaka svesno svojih prava i važnosti pristupanju zdravstvenoj nezi	40
Više žena svesno otkrivanja znakova raka	41
Više građana obavešteno o zakonodavstvu, uključujući i muškarce	43

UNAPREĐENJE EKONOMSKOG OSNAŽIVANJA ŽENA	45
MŽK Radna Grupa je ojačana	45
Više žena sposobno da razvije i upravlja svojim poslovanjima	46
Više devojaka pohađa više nivo obrazovanja	47
I IMA JOŠ TOGA...	48
Inicijativa usmene istorije	48
Medijska pokrivenost i online aktivizam	49
PROCENA RADA MŽK-a	51
MŽK Finansijski izveštaj za 2013	52
Grantovi Kosovskog Ženskog Fonda	58
Donacije za MŽK članice	61
ABOUT US	62
Odbor direktora MŽK	62
Savetodavni odbor MŽK	62
MŽK Pripravnici i volonteri	63
Organizacije članice MŽK-a	64
MŽK Individualni članovi	71

PISMO PREDSEDAVAJUĆE ODBORA MŽK-a

Uvažene članice Mreže,

Imam tu čast da vam se obratim ovim pismom na kraju još jedne uspešne godine za Mrežu. Od mog izbora za predsednicu Odbora, ne prođe ni jedan jedini dan a da i dalje nisam fascinirana snagom, strašcu i dinamikom posla koji svakodnevno prate Mrežu. Od osoblja Mreže koje je jako motivisano i posvećeno ispunjavanju misije Mreže pa do svake organizacije članice koja svakodnevno daje svoje biće i maksimalno se angažuje za postizanje zajedničkih ciljeva.

Kada je reč o tome kakva je zapravo naša misija, reći ćemo da se ona sastoji od naše svakodnevne podrške i zahtevanja da Kosovo učinimo državom jednakih mogućnosti i odgovornom za sve svoje građane, a pre svega da pomognemo društvu da se razvija i raste u uverenju da svaka osoba treba da ima jednakе mogućnosti da odlučuje o svom životu.

Mreža je svaki dan aktivno radila na zagovaranju, istraživanju i pružala podršku malim grantovima kako bi realizovala svoje ciljeve, kao što su: podrška ženama koje su preživele različite oblike nasilja, adresiranje neravnopravnosti koje su duboko usađene u našem društvu, podrška porodicama u potrebi za podizanje dece u sigurnom okruženju, pa sve do podrške ženama da imaju mogućnost da biraju i da budu ekonomski nezavisne.

Pored toga, podizanjem društvene svesti o tome da svaka osoba ima pravo da odlučuje o svom životu, mi nastavljamo da ukazujemo na to da je svaki život važan i da treba da bude u fokusu razvoja na Kosovu.

Kosovo danas doživljava razvoj koji je nažalost fokusiran samo na muške prioritete, a to me podseća na reči jedne aktivistkinje iz Đakovice, koja kaže „... Išla bih i kroz blato samo da znam da me kada se vratim kući čeka siguran krov nad glavom i da moje dete ima odgovarajuću hranu i obrazovanje“. Ova izjava nas podseća na to da je za održiv razvoj na Kosovu potrebno žrtvovanje, ali ne i potpuno žrtvovanje mogućnosti za stabilan i održiv rast za našu decu.

Potrebe i interesi svake žene se moraju biti uzeti u obzir jer, kao što nas podseća feminizam, svako lično iskustvo je važno i političko. A žene su te koje umeju, žele i mogu da svakodnevno podsećaju žene i muškarce koji ih zastupaju da ne zaborave na ove ciljeve zahtevajući razvoj koji je zasnovan na potrebama i interesima svakoga od nas.

Naša snaga leži u našim iskrenim ciljevima koji su ujedinili toliki broj različitih žena i muškaraca koji su solidarni u radu na realizaciji tih ciljeva. Mnoge priče koje realizujemo i saznajemo svaki dan pokazuju snagu Mreže za zastupanje žena iz raznih zajednica i sa različitim iskustvima. Uspesi su brojni, ali i dalje ostajemo posvećeni tome da što više reflektujemo i da ne prestanemo sa našim zahtevima.

Poželevši vam još jednu uspešnu godinu još jednom vam čestitam na dosadašnjim postignućima.

Ariana Qosaj-Mustafa

UVOD

Naša Vizija

Mreža Žena Kosova (MŽK) zamišlja Kosovo, gde žene i muškarci su jednaki i imaju jednakе mogućnosti za obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo, političko učešće i život bez nasilja.

Naša Misija

Naša misija je da podržimo, zaštitimo i promovišemo prava i interes žena i devojaka širom Kosova, bez obzira na njihova politička uverenja, religiju, starost, stepen obrazovanja, seksualno orijentisanje i mogućnosti. MŽK ispunjava svoju misiju kroz razmenu iskustava i informacija, partnerstvo i umrežavanje, istraživanje, zastupanje i usluge.

Naša Strategija

Ka ostvarivanju naše misije, MŽK je sastavila Strateški Plan za 2011 do 2014. Cilj strategije je da usmeri posao MŽK tokom ovog perioda. Strategija je sačinjena uz pomoć članstva MŽK, Odbora Direktora, i ostalih ključnih partnera i zainteresovanih strana. Strategija MŽK obuhvata pet programske oblasti: I) Izgradnja kapaciteta MŽK; II) Žene u politici i odlučivanju; III) Zdravlje žena; IV) Nasilje u porodici i trgovina ljudima; i V) Ekonomsko osnaživanje žena. Ove stavke su identifikovane od strane načih članica kao ključne oblasti na koje MŽK treba da fokusira svoju pažnju.

O našem Godišnjem Izveštaju

Svake godine mi izveštavamo našim članicama, partnerima i priateljima o napretku koji smo postigli u pravcu postizanja strateških ciljeva. Ovaj početni izveštaj obuhvata informacije koje se odnose na aktivnosti MŽK od 1.januara do 30.novembra 2013. Ovaj izveštaj je podeljen u pet delova, uključujući jedan za svaki od naših dugoročnih ciljeva:

- Izgradnja kapaciteta MŽK
- Unapređenje ženskog učešća u politici i odlučivanju
- Poboljšanje ženskog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj nezi
- Smanjenje porodičnog nasilja i trgovine ljudima
- Unapređenje ekonomskog osnaživanja žena

U ovom izveštaju, diskutovali smo o postignutim napretcima i rezultatima postignutim tokom 2013, za svaki od ovih ciljeva, uključujući i ključne aktivnosti koje su doprinele postizanju ovih rezultata. Ovaj izveštaj takođe sadrži korisne informacije o našem budžetu, podržaocima, Odboru Direktora, Savetodavnom odboru, osoblju, pripravnicima, volonterima i članicama/ovima.

Članovi, osoblje MŽK-a, okupili su se na povlačenju MŽK-a, u Draču, Albaniji 3-6 Okt..

IZGRADNJA KAPACITETA MŽK

Naš program za izgradnju kapaciteta ima sveopšti cilj da ženske grupe i organizacije širom Kosova, regiona i na međunarodnom nivou redovno sarađuju i komuniciraju, kao i da se organizuju oko zajedničkih pitanja i problema. Godine 2013 smo napravili jasan napredak ka postizanju ovog cilja, postizanjem sledećih specifičnih ciljeva. Mi smo osigurali redovnu, stalnu komunikaciju i saradnju između članica MŽK i ostalih aktera; Poboljšali institucionalni kapacitet MŽK i njениh članica u pravcu većeg kapaciteta zastupanja i dugoročne održivosti mreže; i povećali saradnju između žena iz regiona u pravcu tranzicione pravde, mira i bezbednosti. Godine 2013, MŽK je postigla sledeće rezultate, koji su doprineli ovim ciljevima, kao što je planirano u našem Strateškom planu.

Članice MŽK su informisale o iniciativama ostalih članica, aktivnostima MŽK, finansijskim mogućnostima i ostalim informacijama

Profili svih članova su bili objavljeni na veb sajtu MŽK-a, na tri jezika. MŽK neprestano ažurira profile kako članovi menjaju svoje informacije. MŽK takođe dodaje profile novih članova organizacija. Sada svako može da nauči više o našim organizacijama članicama. MŽK je takođe predstavila informacije zainteresovanim stranama, pre svega donatorima, o MŽK-u i njenim pripadnicima tokom izveštaja.

Organizovanje dvomesecnih Sastanaka MŽK

MŽK je organizovala četiri dvomesecna sastanka mreže u Prištini – 4 februara (75 učesnica); u Đakovici 8. aprila (60); u Prištini 7. juna (60); i u Prištini 2. septembra (70); i u Draču 3-6 oktobra (100). Organizacije članice MŽK-a, službenici, pristalice i partneri MŽK-a su bili prisutni. Tokom sastanaka, članice su razmenjivale informacije; sarađivale u

organizovanju; i informisale se o aktivnostima MŽK i drugih organizacija. MŽK je takođe nastavila sa redovnom raspodelom informacija članicama putem emaila o mogućnostima finansiranja.

Više od 100 članica MŽK-a okupilo se u Draču, Albaniji od 3-6.oktobra na vikend oporavka, rasprave, zabave i učenja. Uprkos zbijene agende, učesnice su energično nastavile sa raspravama izvan organizovanih aktivnosti. Raznovrsne članice su spremno podelile svoja znanja i životna iskustva, motivisajući i insirujući jedna drugu.

„Jedna od snaga MŽK-a je njena raznolikost“, primetila je Lina Andeer iz Kvinn till Kvinn, Švedska organizacija koja je podržala ovaj odmor. „Vi imate mlade i starije žene. Imate žene iz gradova i ruralnih područja, iz različitih etničkih zajednica i žene sa invaliditetom.“

Zaista je raznoliko učešće članica MŽK inspirirajuće. Tokom vikenda, one su podržale jedna drugu: MŽK je organizovala prevod na Albanskom, Srpskom i Engleskom jeziku, kao i jezik znakova. A kada je počela zabava, sve članice su se uputile podijumu, uključujući slepe žene i osobe sa posebnim fizičkim potrebama, plesajući na njihovim invalidskim kolicima.

Tokom celodnevne radionice o rešavanju sukoba, svetski poznata inspirujuća govornica Shqipe Malushi je podržala članice u strategiji za transformisanje negativne energije u pozitivnu energiju. Plašeći se da će otvoriti rane mnogih žena koje su pretrpele od rata, ona je pažljivo prenela kako pozitivno razmišljanje može podržati žene u borbi sa svojim svakodnevnim realnostima. Pozitivno razmišljanje može omogućiti aktivistkinjama da prebrode različite oblike sukoba, od među-ličnih do organizacionih i društvenih. Učesnice su prihvatile njen poseban pristup i efikasne strategije komuniciranja. „Bila je to veoma pozitivna i inspirujuća radionica,“ rekla je jedna od učesnica.

U međuvremenu, u susednoj sobi, Menadžer programa MŽK Nicole Farnsworth je vodila raspravu o konkretnim koracima u planiranju efikasnih inicijativa za zastupanje. Članice su diskutovale o sredstvima i „trikovima“ za planiranje koji se odnose na ciklus zastupanja. Nakon toga, podelile su se u grupe gde su planirale inicijative zastupanja za prava pitanja unutar opština, kao što su fizički pristup javnim objektima za osobe sa invalidskim kolicima, majke sa

kolicima i starija lica; zdravstveno osiguranje za sve; i dovoljne penzije za penzionere. „Radionica o zastupanju je bila veoma produktivna, pogotovo u grupama gde smo imali priliku da stvorimo konkretnе strategije za zastupanje,“ rekla je jedna aktivistkinja. „Većina nas planira da upotrebi ove strategije u povratku Kosovu.“

Pored celodnevnih radionica, odmor je svako veče imao u programu neka dešavanja. NVO „Artpolis“ je vodila raspravu o „Osnaživanju žena“. Članice su gledale niz fotografija koje su izazvale brojne emocije, o kojima su članice kasnije zajedno diskutovale. Članice MŽK su takođe poželete dobrodošlicu NVO iz Albanije „Gruaja tek Gruaja“ –Žene za Žene, koje su zabavile članice sa snažnim, humorističkim monologom: „Sex. Hvala, samo da probam.“

Sledeće večeri, aktivistkinja iz Albanije, Delina Fico i Xheni Karaj, pridružile su se članicama u raspravi mišljenja, koncepta i praksi o feminizmu na Kosovu i Albaniji. „Postoje brojni ljudi koji nisu obavešteni o feminizmu,“ rekla je Delina Fico. „Oni kažu da feministkinje mrze muškarce, ali feminismus nikada ne smatra muškarce neprijateljima. Umesto toga, smatra ih kao deo problema i rešenja. Ovo je očigledno iz činjenice da širom sveta, pa i na Kosovu, postoje muški feministi koji su deo projekta za pregled i reformisanje rodnih pitanja.“ Članice MŽK su raspravljale o važnosti feminizma kao deo aktivizma u pravcu osnaživanja ženskih prava.

MŽK je zabeležila kraj ovog nezaboravnog vikenda sa zabavom uz muziku i ples. „Žurka je bila najbolji način da se zaključi ovaj susret. Mi smo se zaista zabavile,“ rekla je jedna aktivistkinja.

Ples je nastavljen u autobusu, celim putem do Kosova. Ovaj produktivni susret je postigao svoj cilj: prenos negativne energije u pozitivnu, motivisanje aktivistkinja, jačanje saradnje između članica i pružanje aktivistkinjama nove strategije za njihov dalji rad.

Podrška funkcionisanju organizacijama žena srpske zajednice na Kosovu.

Organizacije žena srpske zajednice su bile uključene u svim organizovanim aktivnostima od strane MŽK-a. MŽK je uvek pružao prevod na srpskom jeziku. MŽK je preduzeo posebne napore kako bi obezbedili da sve članice

srpske zajednice mogu da prisustvuju sastancima i drugim događajima MŽK-a, obezbeđujući bezbedan prevoz za one koje nisu imale pristup javnom prevozu. Sastanci koji su se održali svakog drugog meseca su bili veoma značajni za članice srpske zajednice MŽK-a zato što one uče o različitim naporima koji se dešavaju po Kosovu i identifikuju mogućnosti da sarađuju u projektima sa drugim članicama.

Koordinator za Kosovski Fond Žena MŽK-a, pomogao je organizacijama srpske zajednice u pisanju aplikacija, preko mejla i individualnim sastancima. Kao rezultat toga, dve srpske organizacije koje su članice, podnele su predloge Kosovskom Fondu Žena i jedna je primila finansiranje nakon odobrenja Komiteta za Razmatranje Grantova.

Ta organizacija iz Štrpca je primila stalno mentorstvo, posebno vezano za upravljanje projektima i izveštavanjem, razvijanjem svojih organizacionih kapaciteta.

Članice MŽK i njihov rad više vidljivi

MŽK je putem emaila i Facebook-a poslala informaciju o radu članica MŽK više od 22 puta tokom 2013. MŽK je takođe pisala člankove o radu članica MŽK-a u našem mesečnom biltenu Glas Kosovskih Žena, koji dostiže stotinu ljudi širom sveta, dostupan na sajtu MŽK, i promovisana preko Facebook.

Više članica bolja mogućnost za finansiranje, efikasno planiranje, preuzimanje efikasnih inicijativa za zastupanje

MŽK je takođe bila aktivna u podržavanju svojih članica u razvoju njihovih finansiranja, planiranja i kapaciteta za zastupanje tokom ove godine. Tokom 2013, MŽK je takođe razvila svoje lične unutrašnje kapacitete za prikupljanje fondova. To je demonstrirano od 72 predloga koji su podneseni od strane članica Kosovskog Fonda Žena i 49 predloga koje su članice podnele drugim donatorima sa podrškom mentorstva od MŽK-a; komentari su dati od strane onih koji su prisustvovali radionicama za pisanje predloga projekta, narativnog izveštavanja, finansijskog izveštavanja, budžetiranja, i zastupanja; 149 različitih žena su bile uključene u procesu donošenja odluka preko grantova MŽK-a za članice; 11 zastupnih inicijativa su bile preduzete od članica i 10 gore pomenutih uspešnih zastupnih inicijativa koje su bile efektivne u postizanju njihovih rezultata.

MŽK članice bruse veštine narativnog i finansijskog izveštavanja u organizovanom obučavanju koje je organizованo 29. Jula, u Prištini

Napravljeni plan usluga za članstvo

MŽK je posetio 81 organizacija članica tokom 2011-2012 godine, kako bi procenio napredak u sprovođenju *Kodeksa Etike i Odgovornosti* MŽK-a, za koji su se sve članice složile da ga ispune. Na osnovu intervjuja, MŽK je stvorio individualni izveštaj za svaku organizaciju sa njihovim informacijama, potrebama, prednostima i slabostima, u vezi njihovog organizacionog funkcionisanja. MŽK je takođe stvorio svoj Plan za usluge članstva na osnovu intervjuja sa članovima, ličnih zahteva članova, ocenjivanja pratnje organizovanih aktivnosti MŽK-a i nadgledanja članova osoblja MŽK-a.

Pruženo individualno mentorstvo i obučavanje za dalje sprovodenje Kodeksa

Organizacije članice MŽK-a su radile zajedno i podržale su jedne druge u pisanju predloga projekta i sprovođenju zajedničkih inicijativa. Kao deo fonda, članice osoblja MŽK-a su bile u kontaktu sa članicama MŽK-a 830 puta, u 2013 godini. Pored toga, MŽK je pružio besplatnu pomoć članicama sa prevodom, pisanjem predloga projekta, budžetiranjem i finansijskim upravljanjem. U 2014 godini, MŽK će nastaviti sa pružanjem individualizovanog mentorstva za članice ka napretku sprovođenja [Kodeksa Ponašanja MŽK-a](#), usvojenog od strane članica.

Pokrenuta nova inicijativa za prikupljanje fondova

Finansiranje od strane donatora za civilno društvo se čini da će se umanjiti tokom sledeće decenije. Mi u MŽK-u ne želimo da ovaj prenos stranih sredstava ugrozi naš rad u službi, zaštiti i promovisanju prava žena i devojaka na Kosovu i šire. Stoga, mi smo inicirale novu inicijativu za prikupljanje fondova ove godine. Pre svega, osoblje MŽK i članovi odbora su sarađivali da stvore Strategiju za prikupljanje sredstava za MŽK. Na osnovu ove strategije, MŽK je preuzeila nekoliko drugih napora sumiranih u sledećim paragrafima.

Među njima, MŽK je osnovala novi Fond održivosti, koji podržava ključne troškove koje MŽK ne može da pokrije iz finansiranja od tradicionalnih donatora. MŽK je takođe stvorila dugoročnu viziju finansiranja, koja je dostupna na internet stranici MŽK-a i distribuisana je zainteresovanim potencijalnim podržaocima. MŽK je osnovala partnerstvo sa East-West Management Institute (EWMI) u New Yorku, putem kojeg pojedinci mogu da stvore donacije otpisane od poreza za MŽK.

Mreža Žena Kosova
Mreža žena iz predstavnih i pozitivnih pozicija na Kosovu

Maštajte sa nama...

Komentari: ovi prenosi u logu se lako shvataju, negujući i podstičući žene da se uključe u politiku i društvenim poslovima. Komentari su uključeni u mrežu i pozitivno utiču na žene, tako da se uključe u politiku i društvenim poslovima. Komentari su uključeni u mrežu i pozitivno utiču na žene, tako da se uključe u politiku i društvenim poslovima.

Zamislite: ova funkcija daje mogućnost, da se razgovara o temama i problemima, koji su relevantni za žene. Zamislite je namenjena za razgovore i komunikaciju između žena i žena, ali i žena i muškaraca. Zamislite je namenjena za razgovore i komunikaciju između žena i žena, ali i žena i muškaraca.

Donacija: ova funkcija omogućuje da se donira novac na razne projekte i inicijative. Donacija je namenjena za razgovore i komunikaciju između žena i žena, ali i žena i muškaraca.

MŽK: 13 godina aktivizma

- Podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Promovisati i razvijati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Organizovati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Razvijati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Organizovati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Razvijati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Organizovati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Razvijati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Organizovati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Razvijati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Organizovati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu
- Razvijati i podržati pozitivne i pozitivne žene na Kosovu

Zamislite da se se načini i valo imo.

[Učite organizacije žena.](#) [Podržite pren. žena.](#) [Podržite MŽK.](#)

Tabla I. Prikupljanje sredstva MŽK-a iz alternativnih izvora u 2013 godini.

Izvor	Da se iskoristi za	Iznos
East-West Management Institute <i>(uključuje građane SAD-a i donacijama za MŽK koje su dobijene na osnovu interneta)</i>	Nevezan (<i>neka sredstva namenjena za Inicijativu Usmene Istorije</i>)	€2,958
Donacije od građana SAD-a (gotovina)		€400
Individualni članoci	Nevezan	€295
Organizacije članice	Nevezan	€1,780
The New School, New York	Inicijativa usmene Istorije	€2,523
Iznajmljivanje MŽK je uređivanje paket	Nevezan	€700
Usluge: Stručno mišljenje za Chantal Desloges, Kanada	Nevezan	€647
Ukupno		€9,303

Tabla I. daje pregled svih izvora finansiranja koje je MŽK skupila u 2013 godini od novih, različitih izvora, u ukupnom iznosu od 9,303€. Kao što tabla ilustruje, nekoliko donacija su nevezane, omogućujući MŽK-u da izabere najbolji način za korišćenje ovih fondova, bazirajući se na njenu misiju. Trenutno, ovi fondovi su u MŽK-ovom fondu za održivost ukoliko drukčije nije naznačeno. Pored ovih, MŽK je obezbedio značajne slične doprinose od nekoliko firma i pojedinaca na Kosovu (pogledajte ispod Finansijski Izveštaj MŽK-a za više informacija).

Razvoj novog programa članstva

Godine 2013, MŽK je razvila novi program Članstva za podršku svog rada koji omogućava pojedincima da se priključe MŽK-u. Pored toga, organizacije članice MŽK-a sada plaćaju godišnju članarinu. Individualne uplate članarine mogu poslužiti kao donacije odbitnih taksa za pojedince koji žive u SAD-u, preko MŽK partnera, EWMI. Saradnici MŽK-a ne moraju da plaćaju članarinu i ponovo mogu da učestvuju u aktivnostima MŽK-a i da primaju informacije o mreži. Međutim, oni ne mogu da učestvuju u procesu donošenja odluka u vezi sa aktivnostima mreže.

Koristi koje sve vrste članova dobijaju su iznete u novoj Politici Članstva.

Sva sakupljena članarina doprineće Održivom Fondu MŽK-a i biće deo širih naporu MŽK-a u preinačenju njihovih izvora u pravcu dugoročne održivosti mreže i njenih mogućnosti da reaguje na hitna pitanja koja dotiču prava žena kada vremenska ograničenja neće dozvoliti obezbeđivanje donatorskih finansiranja. Pored toga, članice MŽK-a su ponosne što su deo svetski rasprostranjene mreže osoba koje se zalažu za podršku, zaštitu i promovisanje prava i interesa žena i devojaka na Kosovu. MŽK pozdravlja muškarce da se pridruže našem povodu; vec imamo tri muškarca kao individualnih članova.

Podeljene ideje o prikupljanju fondova za organizacije za diversifikovanje fondova

Finansiranje za ženske organizacije, posebno one koje rade na lokalnom nivou, je postalo veoma teško da se postigne. Sa međunarodnom pomoći na Kosovu koja se očigledno smanjuje, važno je da članice MŽK-a da uključe više različitih pristalica-podržaoca. Stoga, na osnovu zahteva naših organizacija članica i nakon ideja podeljenih sa nama na godišnjem produktivnom odmoru MŽK-a

Dana 30. Jula,
MŽK je pozdravio
prvu samostalnu
članicu,
dugogodišnjeg
podržavaoca
unapređenja prava
žena na Kosovu,
Elizabeth Kaestli.

2012.godine, MŽK je sastavila knjižicu pod nazivom „Alternativno prikupljanje fondova“ na tri jezika, obuhvata 16 novih ideja za članice MŽK-a kako da osiguraju sredstva za podržavanje njihovog rada.

Publikовано „Kuda ide novac za ženska prava“ sa Alter Habitus

Organizacije za ženska prava igraju važne uloge u podržavanju razvoja demokratskih institucija, unapređujući prava žena kao ljudska prav, prenoseći rodne norme, podizanje javne svesti, pružanje usluga za najmarginalizovanije (posebno u odsustvu državnih usluga), i održavanje vlade odgovornom kroz zastupanje. Sve ove aktivnosti zahtevaju zalaganje i izvore.

Stoga, u svojoj tekućoj osmogodišnjoj globalnoj studiji, Asocijacija za ženska prava u razvoju (AWID) je upitala: „Gde je novac za ženska prava?“ MŽK u partnerstvu sa Alter Habitus Institut za studije o kulturi i društvu (AH) zatražilo je da doprinesu znanje širem istraživanju AWID-a kroz slučaj studije na Kosovu. U kojoj meri se globalni trendovi finansiranja prelivaju na pojedine (post-konfliktne) zemlje, kao što je Kosovo, i šta može da se razlikuje?

Pošto Kosovo prolazi kroz značajne političke smene koje potencijalno utiču na pomoćne prakse, istraživanje isto tako nudi vitalne informacije u vezi sa trendovima finansiranja na Kosovu, koje mogu biti od koristi za strateško planiranje i donatora i organizacija za ženska prava. Tačnije, ovo istraživanje ispituje: važnost podržavanja ženskih organizacija u vezi sa procesima društvenih promena ; trendovi finansiranja između 2000 i 2013; finansijska održivost ženskih organizacija; trendovi koji utiču na odluke donatora za finansiranje (ili ne) ženskih organizacija; i mogućnosti za saradnju između ženskih organizacija i donatora u stvaranju kolektivnih strategija za mobilizaciju izvora i mehanizama finansiranja za ženske organizacije. Izveštaj daje preporuke za sve aktere: vladu, žense nevladine organizacije, i donatore u vezi sa načinima za povećanje pristupa fondovima organizacijama za ženska prava, plodne

rezultate u promovisanju rodne jednakosti na Kosovu, kao i za stvaranje sveobuhvatne strategije za mobilisanje izvora iz perspektive feminističkog pokreta.

Sproveden između januara i septembra 2013, izveštaj obuhvata kontaktiranje 40 donatora, koji su funkcionalisali na Kosovu, ispitivanje 90 ženskih organizacija, i pregled postojeće literature, i provera učesnika prema važnosti.

MŽK je pokrenula završni izveštaj 18.novembra za publiku koju čini više od 40 predstavnika donatora i nevladinih organizacija. Oni su se angažovali i uključili u plodnoj raspravi o prikupljanju sredstava i preporukama. Učesnici su se jednoglasno složili da bi bolja saradnja između donatora, ženskih organizacija i vlade pomogla u unapređenju ženskih prava. Štaviše, Kosovski Ženski Fond MŽK-a, koji kombinuje male grantove, intenzivnu obuku i mentorisanje za organizacije, je smatran kao potencijalno rešenje za donatore koji žele da podrže male organizacije. Dok male organizacije ne mogu imati kapacitete da se takmiče sa većim organizacijama, one obavljaju važne poslove sa ruralnim i marginalizovanim grupama.

Isto tako, ženske organizacije su zatražile dugoročne ugovore sa donatorima, koji bi omogućili organizacijama sprovodenje strategija kroz njihove dugoročne vizije. Za njih, dugoročna podrška jasno utiče na jačanje ženskih pokreta na Kosovu i unapređenje socijalnih promena. Gde se nalazi novac za ženska prava? je dobila podršku od AWID i Kvinn till Kvinn.

Pokrenute tri runde Kosovskog Ženskog fonda MŽK-a

U naporima da pruži ženskim organizacijama pristup izvorima, kao i da izgradi njihove organizacione kapacitete, MŽK je nastavila sa aktivnostima kao deo Kosovskog Ženskog Fonda koji je osnovan 2012, u bliskoj konsultaciji sa njenim članicama. Ove godine MŽK je povećala iznose grantova sa maksimum €1,000 u 2012, na €3000 u 2013. Putem Kosovskog Ženskog Fonda, 22 organizacija je imalo mogućnost da sproveđe svoje ideje i pristupi različitim korisnicima u pet regiona na Kosovu. Inicijative su dostigle do nekih od Kosovskih

najugroženijih grupa, pogotovo one koje žive u ruralnim područjima i manjinske zajednice, od kojih su neke od njih po prvi put učestvovalo u takvim aktivnostima. Pored toga, većina organizacija je došla do više korisnika nego što je planirala u svom predlogu projekta.

Neke organizacije i njihovi korisnici su nastavili sa preuzimanjem dodatnih inicijativa na dobrovoljnoj osnovi o

gorepomenutim pet Strateških ciljeva MŽK-a, Fond je pružio odličnu mogućnost za članice da doprinesu u pravcu zajedničkog realizovanja zajedničke strategije MŽK-a. Kroz Fond, članice su takođe osnažile svoje odnose sa mrežom i drugim članovima. Organizacije članice MŽK-a su zajedno radile i podržavale jedna drugu u pisanju predlog projekata i obavljanju zajedničkih inicijativa.

Više članica je postalo dosta samouvereno u prijavljivanju kod novih donatora sa aplikacijama za projekt. Kroz Fond MŽK-a, članice su takođe postale dosta motivisane u preuzimanju inicijativa za zastupanje, verujući da aktivizam može da unapredi ženska prava.

Većina članica je unapredila svoje veštine zastupanja kroz metodu Fonda „učenje kroz rad“; zastupala kod opštinskih institucija, osnivajući i jačajući saranju između ženskih organizacija i opštinskih institucija.

MŽK je podržala članice u osiguravanju da je njihov rad bio vidljiv, putem učešća na TV emisijama, članci u dnevnim novinama, učešće na raznim događajima (npr. Sajmovi, konferencije, ite.) i kroz internet stranicu MŽK-a, Facebook i slične priče u dvomesečnim biltenima MŽK Glas Žena Kosova.

Žene u Opštini Srbica, prisustvuju predavanjima organizovanim od strane NVO Prehja,u vezi raka dojke.

Broj od 22 organizacija koje su doobile grantove od MŽK Kosovski ženski fond, u 2013, ukupno iznosi €66,209, obuhvatajući:

- 1) Centar za ekonomski razvoj žena u Štrpcu „Ikebana“ ekonomsko osnaživanje žena u njihovoj opštini za proizvodnju lekovitog bilja. Oni su ekonomski osnažili žene, poboljšajući njihove veštine u sušenju i preradu lekovitog bilja i voća. (€2,707)
- 2) Fondacija za obrazovanje i razvoj ekonomsko osnaženih žena i izgradnja njihovih poslovnih veština tokom sušenja i proizvodnje voća kao i proizvodnja kolača i peciva. Oni su uključili žene koje su glave domaćinstva iz Opštine Novo brdo u uspešnom zastupanju za Službenika polne ravnopravnosti kako bi uključili podršku za njih u opštinskom planu budžeta. (€2,600)
- 3) Božanstvena žena (Gruaja Hyjnore) osnažila je žene u regionu Gnjilana kroz radionice za rodnu ravnopravnost, ženska prava za pravo na imovinu i unapređene tehnike umetnosti ručnog rada. (€2,420)
- 4) Naš Raj (Parajsa Jonë) je razvila aktivnosti obuke i promovisala hortikulturu i poslodavstvo za žene u ruralnim oblastima opštine Liljan. Izvršna direktorka, kao članica neformalne grupe žena iz Lipljana, posetila je Predsednika Opštine Lipljan šest puta kako bi zastupila potrebe žena da budu uključene u budžetu Opštine . (€2,656)
- 5) Udruženje gluvih u Prizrenu je organizovalo sistematske ginekološke posete i zdravstvene obuke za gluve žene. Oni su uspešno zastupali za Opštinu Prizren kako bi finansirali tumačenje (prevod) za gluve osobe. (€2,514)
- 6) Udruženje žena farmera “Krusha e Vogel”/Mala Kruša ekonomski osnažuje žene u ruralnim oblastima u selima Mala Kruša i Has (Opština Prizren) putem seminara za poslovno upravljanje, marketing, higijena mleka i razmena iskustava sa farmerima iz ostalih NVO. (€2,390)
- 7) Ženski centar Prehja organizovao je obuke, sastanke i javne rasprave o pitanjima žena koje su obolele od raka dojke u Srbici. Oni su uključili grupu žena iz sela Syrigane u zastupanju, iz NVO-a Mundesia iz Mitrovice, kako bi pružili besplatan prevoz do Prištine radi ginekoloških poseta. (€2,160)

- 8) NVO Lulebora iz prištine pruža savete i ginekološke testove za Romske žene i devojke u Romskoj mahali u Mitrovici. Oni su uspešno zastupali za Službenika polne ravnopravnosti u Mitrovici, kako bi im pomogli da realizuju 100 ginekoloških pregleda za Romske, Aškalijске i Egipćanske žene iz Mitrovice. (€1,370)
- 9) Centar za Promovisanja Prava Žena će identifikovati slučajevе seksualnog nasilja počinjenog tokom rata u 17 sela Opštine Glogovac. Oni su organizovali sastanak sa Predsednicom Kosova, koja je obećala da će stvoriti fond za žene koje su pretrpele seksualno nasilje tokom rata. Predsednica je od tada kreirala Nacionalni Savet kako bi pomogli ženama koje su pretrpele nasilje tokom rata. (2,570 €)
- 10) Rona će ekonomski osnažiti žene, podržavajući njihovo učešće u turizmu proizvodnjom rukotvorina i promovisanjem kulturnog nasleđa u Gori i Opoji. (€2,800)
- 11) Foleja će obrazovati žene i devojke Roma, Aškalija i Egipćana u Prizrenu, Landovici, Pirani, Južnoj Serbici i Mamuši o njihovom zdravlju i pravima. (€2,740)
- 12) Rikotta će lansirati njen „Women's Piazza“ na trgu Nena Tereza u Prištini, prodajom proizvoda žena i organizovanjem uličnih manifestacija za podizanje svesti o pravima žena. Zastupali su kod Predsednika Opštine Priština kako bi obezbedili mesto na trgu, koje će „Women's Piazza“ imati besplatno i u 2014 godini. (€2,990)
- 13) Komitet Slepih Žena Kosova će raditi na integriranju slepe dece u javnim školama u Prištini. Oni su uspešno zastupali za dve pilot osnovne škole kako bi pružili informacije o slepim učenicima. (€2,870)
- 14) Bliri podiže svest o reproduktivnom zdravlju kod devojaka u Glogovcu. (€2,500)
- 15) Venera će pomoći ženama u Peći da pripreme pravna dokumenta i nudiće savete za kompletiranje procedura za otvaranje sopstvenog biznisa. Oni su pomogli 20 osobama (većinom ženama) u zastupanju u raznim institucijama, u vezi njihovih prava. (€2,666)
- 16) Alma će raditi da identificuje žene i njihov ekonomsko osnaživanje u lokalnoj zajednici Lutogllave i Leshan, u opštini Peć. (€2,854)

- 17) Hendifer će organizovati ginekološke posete i obuku za prevenciju raka dojke i raka materice za žene iz sela Balaj, Nerodime, Grema, Komogllava, Zaskok, Slivovo. Oni su sarađivali sa Opštinskom Direkcijom za Zdravlje u Uroševcu, zastupajući ih u Ministarstvu Zdravlja za mašinu mamografije. (€2,630)
- 18) Gora je posvećena ekonomskom osnaživanju žene iz Goranske zajednici u Dragašu, preko stvaranjem i prodajom dela ruku na raznim sajmovima. (€2,780)
- 19) Udruženje za Obrazovanje i Brigu o Porodici (Shoqata për Edukim dhe Përkujdesjen e Familjes) će organizovati edukativne sesije, okrugla masa i kviz za mlade u opštini Đakovica na temu „Zaštita od seksualno prenosivih bolesti.“ (€2,390)
- 20) Savremene Žene (Gruaja Bashkëkohore) će organizovati zdravstvene predavanja, psiko - socijalnu obuke, fitnes vežbe da zamene fizičku terapiju. Takođe se zalagati sa zagovaranje sa bolnicom u Prizrenu iz regionalnom centru da pruži bolje usluge za osobe sa posebne potrebe. (€2,065)
- 21) Udruženje Ženska Inicijativa će trenirati žene iz sela Bresane za krojenje i će se angažovati za njihovo zapošljavanje u fabrikama. One su pomogle mlađim ženama u zastupanju kod Predsednika Opštine Dragaš kako bi pomogli da smanje broj nepismenih devojaka i kako bi nastavili sa njihovom inicijativom za krojenje za još dva meseca. (€3,000)
- 22) Organizacije Osoba sa Mišićne Distrofije će organizovati različite aktivnosti za osobe sa posebnim potrebama iz Prištine, Gnjilanu, Uroševcu, Mitrovici, Prizrenu i ruralnim područjima. (€2,700)

Organizovanje nekoliko radionica za podizanje kapaciteta za članice

Godine 2011 i 2012, MŽK je obavila svoju drugu procenu o tome koliko su članice MŽK-a sprovele Kodeks Ponašanja. Intervjui sa 81 članica pomogli su MŽK u identifikovanju područja u kojima članice mogu da imaju koristi. Na osnovu ovih intervjuja osoblje MŽK-a je pripremilo Izveštaj MŽK o Monitoringu Kodeksa ponašanja i Plana za Razvoj kapaciteta za članice (dostupan na web stranici MŽK). Godine 2013, MŽK je započela sa sprovođenjem ovog plana,

pružajući sedam interaktivnih radionica u cilju unapređenja organizacionih kapaciteta članica. MŽK je takođe identifikovao potrebe članica tokom poseta vezanih za Fond Žena Kosova MŽK-a. Na osnovu procene, MŽK je organizovala nekoliko radionica za svoje članice u 2013 godini. Radionice su bile organizovane sa malo ili uopšte finansijske pomoći zahvaljujući doprinosu od strane Vila Grmije, Hotel Siriusa i članica MŽK-a.

Pisanje predlog projekata II

MŽK je organizovala drugu radionicu o Pisanju predlog projekata, dana 28.februara do 2.marta u Prištini, na osnovu zahteva članica. „Ja sam veoma zahvalna MŽK-u na organizovanju takvih radionica. One su nam dosta pomogle“, rekla je Gjejrone Lokaj iz Udruženja Ženska Inicijativa u Dragasu. „Iako je Dragaš daleko od

Prištine, ja se osećam blisko sa osobljem MŽK-a, znajući da su uvek tu da nas podrže.“ Tri dana interaktivnog rada sakupilo je 52 učesnica iz raznih organizacija članica. Pokrivena je analiza problema, analiza ciljeva i svrhe, logički okvir, praćenje i procena. Omogućila je članicama MŽK-a da shvate oruđa i tehnike efikasnog pisanja predloga kroz interaktivne sesije sa vežbama u malim grupama, osnovanim na iskustvima učesnica i njihovim organizacionim interesima za stvaranje projektnih ideja. Radionica je finansirana od Austrijske Agencije za Razvoj (ADA), kao nastavak početne radionice organizovane u decembru 2012.

Članice MŽK
učestvuju u
trodnevnoj
interaktivnoj
radionici o
pisanju predlog
projekta, 28
Feb. do 2
Marta.

Pisanje efikasnih saopštenja za štampu

Dana 19.aprila, MŽK je održala jednodnevnu radionicu o odnosima sa javnošću u Prištini. Ukupno 35 učesnica je diskutovalo o izazovima kojima se suočavaju u javnim odnosima, njihovim potrebama i mogućim strategijama za promovisanje njihovog rada. One su takođe naučile tehnike za efikasno sastavljanje saopštenja za štampu. „Sve članice bi trebalo da prisustvuju ovakvoj radionici, čak i one koje imaju dosta iskustva“, rekla je učesnica radionice. „Uvek ima nešto novo da se nauči“ Članice MŽK prenose svoje znanje u praksi, pisajući saopštenja za štampu koja kasnije dobijaju konstruktivne kritike od ostalih učesnica na radionici.

Osnove fotografije

Dana 28.maja, MŽK je organizovala obuku o osnovama fotografije. Organizovana u Nacionalnom parku Germija, obuka je bila i opuštajuća i informativna. 25 članica je naučilo elemente koji su neophodni za pravljenje dobrih slika, kao što su blic, refleksija, akcija, kompozicija i etika (npr. gde neko može zatražiti da se uslika). „Ova obuka je zaista bila neophodna“, rekla je Sylbije Sahiti iz NVO Parajsa Jone/Naš raj. „Pomoglo nam je da napravimo dobre slike i da naučimo kako bolje da potretišemo aktivnosti i događaje naše NVO.“ Predstavnice NVO su odmah iskoristile svoje znanje, praveći slike unutra i van u Nacionalnom parku Germija.

Narativno izveštavanje, finansijsko izveštavanje i budžetiranje

Oko 37 predstavnica organizacija članica MŽK napunilo je salu Hotela Priština dana 29.jula za obuku o narativnom izveštavanju, finansijskom izveštavanju i budžetiranju. Članice MŽK su zatražile podršku za ove tri teme.

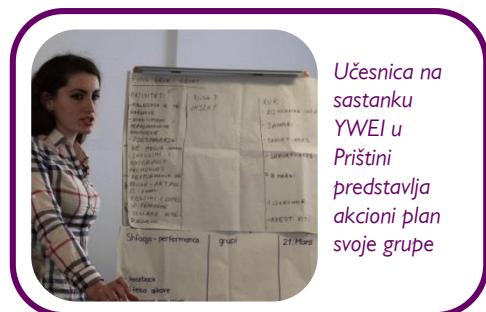
Učesnice sarađuju u izradi
saopštenja za javnost tokom
radionice PR MŽK-a u Apr. 19.

Pisanje snažnih izveštaja je važno za prikazivanje korisnicima, članovima zajednice i donatorima rezultate koje su članice postigle tokom svojih projekata. Stoga, osoblje MŽK-a je omogućilo organizacijama članicama da nauče korisne tehnike pisanja izveštaja tokom ove jednodnevne obuke. Učesnice su izrazile veliko interesovanje u razlikovanju aktivnosti, rezultate, ishode i uticaje kao i identifikovanje kvalitetnih i kvantitativnih pokazatelja. Oni su takođe diskutovali o važnosti sastavljanja izveštaja koji su interesantni za čitanje. „Tema obuke je veoma dobra, pogotovo za našu NVO koja je nadavno osnovana“, rekla je jedna učesnica. Poslepodne, Besa Shehu, Menadžer za finansije i upravu MŽK-a, razmenila je i objasnila uzorke za finansijsko izveštavanje. Ona je pružila savete o tome kako organizacije mogu da osnaže svoje finansijske sisteme upravljanja, kao i da dostave tačne finansijske izveštaje.

„Ova obuka je veoma korisna za našu NVO“, rekla je još jedna učesnica. „Kada je reč o izveštavanju o grantu koji smo dobili, mi ćemo biti u mogućnosti da još bolje sastavimo izveštaj. „Osoblje MŽK je takođe pružilo nastavak mentorisanja za članice kako bi one mogle vežbati da unesu svoje znanje u upotrebu u svakodnevnom životu

Više mladih devojaka aktivistkinja uključeno u rad MŽK

U pravcu uključivanja više mladih žena i njihovog osnaživanja, MŽK je pokrenula Inicijativu za osnaživanje mladih žena-devojaka (YWEL) u 2012. MŽK je organizovala deset savetodavnih sastanaka širom Kosova (Priština, Prizren, Gnjilane, Đakovica, Peć i Mitrovica), uključujući 150 mladih devojaka. Tokom ovih sastanaka, mlade žene su izjavile da se suočavaju sa nekoliko problema koji nastaju usled pritiska porodice i postojećih društvenih normi. U prvih pet susreta, mlade žene su identifikovale ključne probleme i zabrinutosti. U drugom setu susreta one su diskutovale o prioritetima i strategijama za rešavanje ovih pitanja. Mlade žene su takođe identifikovale

*Učesnica na
sastanku
YWEL u
Prištini
predstavlja
akcioni plan
svoje grupe*

konkretnе akcije koje se mogu preduzeti za rešavanje njihovih zabrinutosti u bliskoj budućnosti. Godine 2014 i dalje, MŽK će nastaviti da podržava mlade žene u sprovođenju njihovih strategija zastupanja, fokusirajući na obrazovanje.

Pored toga, MŽK je uključio više mlađih žena aktivistkinja u svom radu. Sem osiguravanja da više mlađih devojaka učestvuje na sastancima članica MŽK-a, MŽK je angažovao i/ili uključio kao stažiste 14 mlađih devojaka u ovoj godini. Veći deo mlađih žena koje su uključene u MŽK imaju malo ili nemaju uopšte ranijeg iskustva, izazov s kojim se suočavaju mnogi mlađi koji gledaju da uđu u tržištu rada. MŽK im je omogućio da steknu iskustvo ka obezbeđivanju budućih radnih mesta u njihovim oblastima od interesa. Da li će ostati sa MŽK-om ili će nastaviti dalje u drugim položajima, one će poneti sa sobom novo-steknuto znanje kao i inspiraciju za dalju polnu ravnopravnost bilo gde ih život bude poslao.

Organizovanje Regionalnog Forumu Mlađih Feministkinja 2013

Od 13-14.novembra, 40 mlađih feministkinji iz celog Kosova (Priština, Đakovica, Peć, Prizren, Gnjilane i Mitrovica) i iz susednih zemalja (Srbija, Makedonija, Hrvatska), sastalo se u Prištini tokom dva odlična radna dana. U organizaciji MŽK i podržano od KtK, Regionalni Forum Mlađih Feministkinji su takođe diskutovale o strategijama zastupanja, feministizmu, ženskom učešću u procesima odlučivanja. Mlade žene sa Kosova i regionala predstavile su svoje aktivnosti zastupanja u svojim oblastima. Onda su one koristile ovu informaciju u osmišljavanju akcija zastupanja unutar malih radnih grupa. Sledeći dan su obavile svojek akcije zastupanja.

Male grupe koje su se fokusirale na „Psiholozi u školama“ i „Pristup obrazovanju“, sastale su se sa Ministrom Prosvete, Nauke i Tehnologije. „Bila sam iznenađena voljom službenika MPNT da odgovore na naša pitanja i daju nam praktične preporuke,“ rekla je jedna od mlađih feministkinji.

Druga grupa mlađih feministkinji razvila je „Izjavu Regionalnog Forumu Mlađih Feministkinji.“ One su posetile Gđu Atifete Jahjaga, Predsednicu Republike Kosova, kako bi joj usmeno prenеле preporuke koje su proizašle iz Forum-a. Predsednica je bila veoma pažljiva, angažovana i podržavajuća. Ona je saslušala njihove preporuke i dala

odgovore i predloge. Rekla je da su mlade žene budućnost Kosova i da treba da imaju podršku. Nakon službenog sastanka, Predsednica je diskutovala o drugim dodatnim pitanjima sa mladim ženama.

„Predsednica Kosova nas je toplo ugostila, izrazila interesovanje za našim izlaganjem i čak nas je ugostila 15 minuta više nego što je bilo planirano,“ rekla je jedna mlada feministkinja. „Imati sastanak sa Predsednikom/com nije nešto što možete obaviti svaki dan, stoga je bilo posebno.“

Medijska radna grupa se fokusirala na to kako da sastave jednostavan članak ii da prenesu informacije javnosti. One su takođe diskutovale o tome kako mediji portretišu žene i devojke, uključujući jezik koji se koristi i neetičko izveštavanje, koje može imati negativne uticaje na opštu javnost i poverenje medija. „Veoma važna stvar koju smo naučile tokom Foruma jeste da, ako čitamo, čujemo ili gledamo neodgovarajuće ili netačne vesti, mi treba to da izvestimo Savetu za štampu Kosova ili Međunarodnoj Komisiji za medije, u zavisnosti od vrste medija,“ rekla je mlada feministkinja. Grupa članica koja je učestvovala izašla je ispred kamera i odgovorila na pitanja intervjeta. Drugog dana, tri mlade učesnice su se pojavile na jutarnjem programu RTV 21, koristeći svoje nove veštine u praksi.

Poslednja grupa, Umetnost i Organizovanje, pripremila je uličnu akciju, pordžranu od Artpolisa. Sedam mladih devojaka pripremilo je performansu za rešavanje pitanja „Diskriminacija na poslu – Promovisanje rada žena. Sve učesnice Foruma su se sakupile ispred Nacionalnog pozorišta gde je ova grupa izvela svoje izvođenje. Bilo je veoma moćno, i poslata je jasna poruka. Mediji su pokrili izvođenje. „Ulična akcija je bio konkretni primer toga šta možete postići organizovanjem i radom u grupama,“ rekla je mlada feministkinja, „Mislim da smo zaista preneli poruku slučajnim prolaznicima koji su pratili izvođenje, kao i na svim TV stanicama koje su bile prisutne.“

Nakon dva produktivna dana, učesnice su pregledale konačnu verziju izjave Foruma, dale odgovarajuće predloge za poboljšanje iste i glasale za odobrenje izjave. U konačnoj izjavi Foruma, mlade žene traže sprovođenje 30% kvote za žene i muško učešće u procesima odlučivanja; sprovođenje parauniverzitetskog zakona o obrazovanju; nabavka prevoza

i knjiga za sve studente koji prate obavezno školovanje; uključujući psihologe u školama; i sprovođenje Kodeksa ponašanja za štampane i elektronske medije.

Izjava je poslata Predsednici Republike Kosova, Gđa Atifete JahjaGa, Premijeru Rep. Kosova, G. Hashim Thaci, Ministru Prosvete, nauke i tehnologije, ministar finansija, Agencija za rodnu ravnopravnost, Skupštini Republike Kosovo, Nezavisnoj komisiji za medije, i Press Council na Kosovu.

Povećana saradnja između žena u regionu

MŽK je nastavila umrežavanje i saradnju sa ženskim organizacijama u regionu i međunarodno putem 1) konferencije o pravima LGBT osobama u Tirani, Albaniji; 2) organizovanom događaju od strane Savke Todorovske, dugogodišnje aktivistkinje ženskih prava u Makedoniji, gde je Direktorka MŽK-a govorila o zajedničkom radu MŽK-a ka novoj strategiji; i 3) razmena iskustava i umrežavanje sa raznim organizacijama u New Yorku, uključujući UN NVO Rad u grupi za Žene, Mir i Bezbednost, Mreža East-West Women, i Global Goods (u vezi sa ekonomskim osnaživanjem žena). MŽK je takođe održavala kontakte sa ostalim organizacijama u regionu u vezi sa Feminističkim pristupom tranzicionej pravdi.

Mlade žene sa Kosova i Srbije strategišu

Devojke sa Kosova i Srbije sastale su se od 7-11 Juna u Splitu, Hrvatska. A pridružile su im se i devojke iz Hrvatske, Armenije i Azerbejdžana. One su razgovarale o pravima lezbijki, gejeva, biseksualnih i transrodnih (LGBT) osoba, i razmenile su informacije i iskustva. One su takođe prisustvovale paradi za prava LGBT osoba. Studijske posete su podstakle jaka prijateljstva

U Splitu, učesnici diskutuju o inicijativama ka osnaživanju mladih žena.

među učesnicima. „Sada imamo nekoga na Kosovu, i Kosovske devojke imaju nekoga u Srbiji sa kojim mogu da kontaktiraju i sarađuju, i pored problema između naših dveju zemalja“, rekla je učesnica iz Srbije.

Devojke iz regiona su već započele saradnju na zajedničkim inicijativama.

5000 Feministkinja (uključujući muškarce) diskutuju o zdravstvenim pravima

Oko pet hiljada učesnika iz celog sveta je prisustvovalo Trećoj Globalnoj Konferenciji 2013 u organizaciji Woman Deliver 28-30 maja, u Kuala Lumpuru, Malezija. Lideri Vlada, političari, profesionalci u oblasti zdravstva, predstavnici NVO, biznis lideri i globalni mediji iz 150 zemalja širom okupili su se da razgovaraju o pristupa žena zdravstvenoj zaštiti. Većina učesnika je stigla iz Afrike, Latinske Amerike i Azije. Veoma mali broj je došao iz Evrope, a među njima je bila Mimoza Pacuku, Koordinator Projekta MŽK za Fond Žena Kosova. Učesnici su predstavili probleme sa kojima se mladi u njihovim zemljama suočavaju sa promenom vodećih odluka, uključujući i Keti Kalvina, Predsednicu i Glavnu izvršnu direktorku United Nations Foundation; Barbaru Buš, suosnivača Global Health Corps; Kate Gilmor, zamenicu izvršnog direktora UNFPA; Joi Marini, direktorku Corporate Contributions, Johnson & Johnson Netherland's Princess Mabel i Dansku Princezu Mary.

„Bilo mi je drago što sam imala mogućnosti da predstavim Kosovo u najvećem globalnom događaju decenije, organizovanog o zdravlju.“
— Mimoza Pačuku, Koordinator MŽK-a

Učešće Kosovskih žena osigurano u podržavanju osnivanja Ženskih sudova

Predstavnice MŽK učestvovali su na pripremnim sastancima u Ljubljani, Kotoru i Zagrebu radi osnivanja Ženskog Suda. MŽK je ostao u redovnoj komunikaciji sa zainteresovanim stranama za organizovanje, u vezi sa Ženskim Sudom.

POVEĆANJE UČEŠĆA ŽENA U POLITICI I ODLUČIVANJU

Dugoročni cilj ovog projekta je „Aktivno učešće žena u politici i odlučivanju na opštinskim i nacionalnim nivoima.“ Godine 2013, MŽK je jasno postigla naš kratkoročni cilj za povećanje i poboljšanje ženskog učešća u politici i odlučivanju na opštinskom i nacionalnom nivou. Tačnije, MŽK je postigla sledeće rezultate.

Žene u politici, ženske NVO, i žene glasači komuniciraju i sarađuju redovno oko važnih ženskih pitanja

Kroz Grupe za Zastupanje Rodne jednakosti, MŽK je nastavila da podrži komuniciranje između žena u politici i civilnom društvu, kao što je ilustrovano sledećim inicijativama.

Organizovanje među-opštinskih rasprava o ženama i odlučivanju

MŽK je organizovala raspravu dana 29.marta, tokom koje se 27 žena iz sedam skupština opština i MŽK organizacije članice strategisalo za veće učešće žena na dolazećim opštinskim izborima. Vjosa Dobruna, aktivistkinja za ljudska prava i članica Savetodavnog odbora MŽK, je predvodila raspravu.

Učesnice su zatražile da generišu ideje za povećanje broja žena u skupštinama opštine i na vodećim položajima na opštinskom nivou. „Ovaj sastanak je otvorio raspravu o osnaživanju žena, obavezi i mandatu MŽK“, rekla je Vjosa Dobruna. Sastanak je takođe poslužio da ohrabri više žena da se kandiduju za gradonačelnika. Članice su diskutovale o tome koje kvalitete treba da imaju žene koje se kandiduju: treba da budu feministkinje, da imaju drugačiji pristup od

muškaraca, da budu aktivne u društvu i imaju političku volju za promovisanje rodne jednakosti. „Ja veoma cenim obe inicijative, i mislim da možemo svi stalno da doprinesemo ovom području,“ rekla je Violeta Dema, predstavnica SO Đakovica.

Radionica je jasno osnažila žene da ohrabre dodatne žene da se kandiduju za Gradonačelnika. Delimično kao posledica toga, ali i gradeći nad ranijim tekućim naporima da se osnaži učešće žena u politici, četiri žene su se kandidovale za Gradonačelnika u tri Opština. Đakovica (dve), Priština, Srbica i Istođ. To postavlja rekord jer su najviše dve žene do sada kandidovane za gradonačelnika u ranijim izborima.

Organizovani grupni sastanci o zastupanju polne ravnopravnosti

GZPR je zajedno okupio žene iz politike i žene iz civilnog društva u naporima da se zalažu za ženska prava i polnu ravnopravnost na opštinskom nivou. MŽK je podržao kreiranje dva novih GZPR-a, u Podujevu i Glogovcu, u 2013 godini. Time, MŽK je osnovao deset GZPR-a iz 2011 godine. MŽK je posetio i druge opštine takođe, kao što su Suva reka, Vitina i Vučitrn, gde smo još uvek u procesu osnivanja GZPR-a. Izvršna direktorka MŽK-a se sastala sa gradonačelnicima Podujeva, Vučitrna i Dragaša, tražeći njihovu podršku. U 2014 godini, MŽK će nastaviti rad ka osnivanju GZPR-a u tri novim opštinama.

MŽK se sastao sa članicama GZPR-a u Prizrenu, 18 marta, uključujući 25 žena. MŽK je takođe organizovao sastanak u Prizrenu, iz Mamuše i Dragaša, kako bi žene iz Prizrena mogle da ih uče i podrže. I Avgusta, Direktor MŽK-a je bio pozvan da obučava GZPR u Mitrovici o zastupanju. GZPR iz Dragaša, Prizrena i Mamuše su se ponovo sreli 24 Septembra, organizujući zajednički sastanak kako bi razgovarali o lokalnim izborima Opštine. Tokom

Vjosa Dobruna, aktivistkinja ljudskih prava i članica savetodavnog odbora MŽK-a, diskutira strategije za povećanje učešća žena u politici.

ovog sastanka, oni su ohrabrili žene da se kandiduju za odbornice skupština. Nakon zajedničkog sastanka, oko 35 žena su se sastale sa gradonačelnikom Dragaša kako bi diskutovali o unapređenju ženskog učešća u lokalnim skupštinama.

Brodosavce je poznato kao najveće selo regiona Opolja. Pošto Opolje ima veoma patrijarhalnu zajednicu, lokalni političari iz Dragaša su predložili zajedničku posetu Brodosavcu (Opolu) kako bi ohrabrili žene da postanu politički aktivne. 26 Septembra, oko 25 žena, većinom mlade, obrazovane žene, skupile su se u Brodosavcu da diskutuju mogućnosti da podrže politički aktivizam.

Mitrovica je među gradovima koji je iznenadio mnoge ljude izborom nove političke stranke na vlast. Ranija partija je bila na vlasti više od decenije. Kandidat političke stranke AKR je izabran za Gradonačelnika Južne Mitrovice. Stoga, Skupština Opštine više neće uključivati neke članove postojećeg GZPR-a. 7. Novembra, članovi GZPR-a koji su 13-godišnjaci proaktivno su se sastali sa Direktorom MŽK-a kako bi diskutovali strategije kako nastaviti kao članovi GZPR-a, prenoseći svoje znanje i iskustva novo izabranim liderima.

Mentorstvo

Izvršni Direktor MŽK-a je pružio 180 mentorskih sesija za članove GZPR-a, uključujući žene iz civilnog društva i politike. Mentorstvo je pruženo, pre svega, preko telefona, ali takođe i lično. Na primer, ona je mentorisala Opštinskog službenika za polnu ravnopravnost u Mamuši, o ulogama i odgovornostima ovih predstavnika vlasti, kao i tehnikama za realizovanje njene uloge u praksi.

U Prizrenu, ona je pružila savete predstavniku OCD-a, o strategijama za prevazilaženje političkih podela unutar GZPR-a. Nekoliko članova GZPR-a su zatražili savete o tome kako podignuti pitanja sa predstavnicima tela UN-a koji posećuju njihove opštine, kao i o strategijama zastupanja. Na primer, ona je pružila savet članovima GZPR-a da organizuju sastanke vlasti o zdravstvenoj zaštiti i Zakonu o radu (u Đakovici i Prizrenu). Ona je takođe pružila moralnu podršku članovima GZPR-a.

Podržane grupe za zastupanje o polnoj ravnopravnosti (GZPR) da se zalažu u vezi prioriteta žena

19 Septembra, Direktor MŽK-a i GZPR-a u Dragašu, sastali su se sa Gradonačelnikom kako bi zastupali za izgradnju obdaništa u Dragašu. Tokom ranijih sastanka, jedna žena je izrazila potrebu za obdanište u Dragašu. 20 Novembra,

Direktor MŽK-a je organizovao posetu od Predsednice Jahjaga Glogovcu. Ona je dva sata redom slušala podignuta pitanja od žena koje su seksualno zlostavljane tokom rata. Nakon ovog sastanka, Direktor MŽK-a je nedeljno bio pozvan od strane Kancelarije Predsednice kako bi diskutovali o tome kako Predsednica može najbolje da podrži žene koje su seksualno zlostavljane tokom rata. Na osnovu ovih konsultacija, 7 marta 2014 godine, Predsednica je osnovala među-ministarski komitet za adresiranje ovih pitanja.

Organizovani sastanci između žena u politici, NVO-ima i ženama glasačima

Dva dana pre lokalnih izbora 1 Novembra, Direktor MŽK-a je posetio GZPR u Suvoj reci, gde je bio organizovan sastanak između kandidatkinja žena za lokalnu skupštinu i žena koje će glasati. MŽK je takođe organizovao sastanke između žena koje će glasati i žena kandidatkinja u tri opština. GZPR-i su nezavisno organizovali mnogo sastanaka u njihovim opštinama, radeći ka osnaživanju žena da glasaju za žene. Kao ishod toga, mnogo više zena je dobilo glasove od građana nego što je bilo u ranijim izborima.

Više žena izabrano i postavljeno na opštinskim i nacionalnim nivoima

Delimično kao rezultat gorepomenutih među-opštinskih i prethodnih napora sa ženskim grupama za zastupanje rodne jednakosti, više žena se kandidovalo za gradonačelnika tokom opštinskih izbora 2013.godine na Kosovu, nego što je to slučaj bio ranije. Mimoza Kusari-Lila je postala prva žena Gradonačelnik koja je ikada bila izabrana (u Opštini Đakovica). U nastavku, procenjuje se da su 51 žena izabrane na položajima odbornica skupštine (a nisu dobili svoja mesta zbog kvote), u poređenju za 16 u 2007 godini.¹ To je značilo povećanje učešća žena u Skupštini Opštine u približno 30% do 34%.² Više je žena kandidovalo za Gradonačelnika nego ikada ranije, i Mimoza Kusari – Lila je izabrana kao prva žena Kosova za Gradonačelnika (u Opštini Đakovici sa strankom AKR).

MŽK posećuje Gradonačelnika Đakovice, gđu Mimozu Kusari-Lila, prvg Gradonačelnika ženu na Kosovu, dana Jan. 20.

¹ Procena MŽK-a na osnovu službenih evidencija. Ipak službene informacije će biti objavljene u Martu 2014 god.

² Proračun urađen od KIPRED-a, korespondencija sa MŽK-om, Januar 2014 god..

Žene učestvuju više u procesima donošenja odluka koje se odnose na mir i bezbednost

Zastupanje za Nacionalni Akcioni Plan za sprovodenje Rezolucije UNSCR 1325 na Kosovu

Nakon zastupanja MŽK-a u ranijim godinama, u 2013 godini, radna grupa za izradu Nacionalnog Akcionog Plana za sprovodenje Rezolucije UNSCR 1325 na Kosovu, učinila je napredak u izradi ovog plana, koji je usvojen u 2014 godini. MŽK je učestvovala u ovoj među-sektorskoj radnoj grupi. MŽK je takođe razmotrila ovaj nacrt plana i pružila je detaljne pismene komentare u vezi plana, Agenciji za Polnu Ravnopravnost i UN Žene (koji su pomogli sa postupkom izrade).

Pored toga, MŽK se založila za sprovodenje Rezolucije UNSCR 1325 na Kosovu. MŽK je nastavila sa zastupanjem prava osoba koje su doživele seksualno nasilje tokom rata. To je uključilo nekoliko sastanka sa ženama koje su pretrpele seksualno nasilje, kako bi saslušali njihove zabrinutosti. Jedna od glavnih zabrinutosti koje je podignuta, bio je nedostatak kvalitetnog pristupa zdravstvenoj zaštiti. One su takođe izrazile zabrinutost da su sa nekoliko organizacija, institucija i donatora imali sastanke, ali su ovi sastanci služili više za dobitak drugih nego za poboljšanje kvaliteta života ili da se adresuju njihovi problemi. MŽK ih je podržala u podizanju njihovih zabrinutosti na najvišem nivou donosioca odluka na Kosovu i van nje.

Zastupanje za sprovodenje Rezolucije UNSCR 1325 od strane međunarodnih institucija na Kosovu

MŽK je doprinelo širim istraživačkim inicijativama u praćenju sprovodenja Rezolucije [UNSCR 1325](#) o ženama, miru i bezbednosti, koji je objavljen od strane Evropske Kancelarije za vezu za Izgradnju Mira (EPLO), u Decembru 2013 godine. Nakon prethodnog nadgledanja kao što su

„Nadam se da shvatate izmene koje ste postigli u unapređivanju učešća žena u miru i bezbednosti preko zastupanja sa 1325.“

- Specijalna Predstavnica Skare, tokom susreta sa MŽK-om

Činjenice i Fabule 1325, najnovija studija slučaja MŽK-a je sugerisala da je Kosovo ostvarilo „značajan napredak“ od 2010 godine.

MŽK je takođe imao sastanak sa službenicima, kao što su Specijalni Predstavnik NATO-a za Žene i, Specijalna predstavnica Sacre je rekla tokom sastanka u kancelariji MŽK-a dana 17.aprila. Ona je pozvala i ostale prisutne predstavnike NATO-a, iz NATO Kosovskih snaga (KFOR) da pročitaju knjigu.

Nakon toga, 25.aprila, MŽK delegacija je obavestila Radnu grupu NVO o ženama, miru i bezbednosti o UN o prošlom i sadašnjem zastupanju MŽK-a za sprovođenje RSBUN 1325 na Kosovu. Ovo je obuhvatilo zastupanje MŽK za pravdu za osobe koje su pretrpele seksualno nasilje tokom rata. MŽK je napravila kopije knjige za članice Radne grupe. Međunarodni Krivični Sud u Hagu je naručio kopiju Knjige 1325 Činjenice i Priče za svoju stalnu biblioteku.

Ostali napori MŽK za zastupanje

MŽK se sastala sa političkim strankama LDK, AAK, i VV, kako bi se založili više da žene budu imenovane na odlučujućim pozicijama. MŽK je zatražila da se osigura da se ženski glasovi čuju o važnim političkim pitanjima pisanjem pisama i saopštenja za štampu. Godine 2013, MŽK je poslala 4 pisma za 19 različitih službenika o pitanjima od važnosti za žene (i muškarce) na Kosovu:

- 1) Pismo Generalnom Sekretaru UN, G. Bank Ki-Moon u vezi sa nacionalističkom pesmom „Marš na Drinu,“ koju je Vuk Jeremić, Predsednik Generalne skupštine UN, pustio tokom zvaničnog prijema UN koji je on organizovao 14.januara 2013 (21.januar)
- 2) Pismo Šefu Kancelarije EU na Kosovu /EUSC, Šef Misije EULEX, ambasadama SAD, Velike Britanije, Francuske, Nemačke i Italije, potpisano od 34 NVO na Kosovu, tražeći da se Nacrt zakona o amnestiji ponovo razmotri i da se ne odobri (4.juli)

- 3) Pismo Nenad Rašiću, Ministru za rad i socijalna pitanja; Hashim Thaqi, premijer Kosova; i Edona Hajrullahu, Izvršni Šef Agencije za Rodnu ravnopravnost u Kancelariji premijera u vezi sa inicijativom Vlade Republike Kosov za zapošljavanje Kosovara u Kataru i moguća zloupotreba radnika pod zakonima primajuće zemlje (9.septembar)
- 4) Pismo Atifeti Jahjaga, Predsednica Republike Kosovo; Hashimu Thaciјu, premijeru Republike Kosovo; Ministru za Prosvetu, Nauku i Tehnologiju; Ministru za Finansije; Agenciji za rodnu jednakost; Skupštini Republike Kosova; Nezavisnoj Komisiji za Medije; i Savetu štampe Kosova o Izjavi mladih feministkinja, sastavljenoj tokom Regionalnog Foruma mladih feministkinja 2013 (25.novembar)

Pored toga, MŽK je poslala 14 saopštenja za štampu tokom 2013:

- 1) Dana 8.marta u vezi sa Daruj Život: Daruj Krv ulična akcija (7.mart)
- 2) MŽK osuđuje pretnje protiv aktivistkinje za ljudska prava Nazlie Bala (21.mart)
- 3) MŽK osuđuje fizički napad nad aktivistkinjom za ljudska prava Nazlie Bala (28.mart)
- 4) MŽK reaguje protiv govora mržnje i diskriminacije (4.jun)
- 5) Projekcija premijere dokumentarnog filma „Ako možemo da plešemo“ (7.jun)
- 6) Reagovanje protiv maltretiranja novinarke Salie Gajtani (10.jun)
- 7) MŽK reaguje protiv narct Zakona o Amnestiji (4.juli)
- 8) 34 NVO na Kosovu pišu pismo EU Kancelariji na Kosovu, EULEX i Ambasande Kvinta tražeći da se Zakon o Amnestiji ponovo uzme u obzir i da se ne usvoji takav kakav jeste (4.juli)

MŽK organizuje akciju na ulici kao deo Regionalnog Foruma Mladih Feministkinja 2013, Nov. 13.

- 9) MŽK prepoznaće, čestita Majlinda Kelmendi, svetskom šampionu u džudou (3.septembar)
- 10) MŽK osuđuje pretnje protiv Valdete Daka (28.septembar)
- 11) MŽK organizuje Regionalni Forum Mladih Feministkinji 2013 (12.novembar)
- 12) MŽK organizuje uličnu akciju kao deo Regionalnog Foruma Mladih Feministkinji 2013 (13.novembar)
- 13) MŽK i Alter Habitus publikuju izveštaj „Gde je novac za ženska prava“ (20.novembar)
- 14) Mlade feministkinje predstavljaju Deklaraciju Predsednici i Premijeru Kosova i ostalim Vladinim zvaničnicima (25.novembar)

Sva pisma i saopštenja za štampu su dostupna na web stranici MŽK-a.

Javne politike izmenjene kako bi odrazile prioritete ženskih glasača

Tokom 2013, MŽK ima informaciju da je do sada najmanje četiri politika izmenjeno kao rezultat zastupanja inicijativa članica MŽK. Prvo, udruženje gluvonemih u Prizrenu je zatražilo da Opština angažuje jednog prevodioca, i opština pomaže gluvonemim osobama. Drugo, FEZH, grupa žena koje su glava domaćinstva iz Novog brda, bile su uključene u opštinskog budžetskom planu. Treće, *Gruaja Hyjnore (Božanstvena Žena)* je uspešno zastupala kod Gradonačelnika Gnjilana u vezi prostorije za kancelariju za njihov NVO.

Na nacionalnom nivou, MŽK nastavlja da doprinosi procesu za uspostavljanje zvanične radne grupe za prava LGTB osoba u Kancelariji za dobro upravljanje, jednakih mogućnosti i pitanja polova, u okviru kancelarije Premijera Kosova. MŽK je takođe nastavila svoje zastupanje u vezi sa izmenama i dopunama Zakona Br. 04/L-054 o Statusu i Pravima Palih Boraca, Invalida, Veterana, Članova Oslobođilačke Vojske Kosova, Civilnih Žrtava Rata i Njihovih Porodica, nastavili su da uključe žene koje su pretrpele seksualno nasilje tokom rata. Kao rezultat toga, Savet je formiran na Predsedničkom nivou u cilju traženja pravde i prikladne, holističke nege za žene koje su pretrpele seksualno naselje tokom rata, od kojih mnoge i dalje žive u teškim uslovima.

POBOLJŠANJE ŽENSKOG PRISTUPA KVALITETNOJ ZDRAVSTVENOJ NEZI

Za svoj treći dugoročni cilj, MŽK ima za cilj da „žene dobiju pristup i imaju povoljnu, kvalitetnu zdravstvenu negu.“ Glavni kratkoročni cilj jeste poboljšati pristup ženama ka kvalitetnoj zdravstvenoj nezi. Nažalost, i pored brojnih pokušaja, MŽK nije bila u stanju da obezbedi fondove za svoj rad u tom pravcu. MŽK je ponovo tražila finansiranje za 2014. Čak i tako, zahvaljujući napornom radu MŽK članica, uključujući Kosovski Ženski Fond, napravljen je napredak u pravcu postizanja sledećih očekivanih rezultata.

Više žena i devojaka svesno svojih prava i važnosti pristupanju zdravstvenoj nezi

Grantovi pruženi putem Kosovski Ženski Fond podržali su brojne napore za unapređenje ženske obaveštenosti i pristupu zdravstvenoj nezi. Sledeće članice MŽK-a su primile grantove da rade u pravcu ovog rezultata:

- Ženski centar „Prehja“ je organizovao predavanja o podizanju svesti o raku dojke u četiri sela Srbice, gde je učestvovalo oko 200 žena. One su takođe organizovale obuke, sastanke i javne rasprave za žene koje boluju od raka dojke.
- Udruženje Gluvonemih u Prizrenu je organizovalo sistematske ginekološke posete i zdravstvene obuke za gluvoneme žene.
- NVO Lulebora iz Prištine unutar projekta „Želim da budem zdrava“, pružila je savete i ginekološke testove za Romske žene i devojke u Mitrovici.
 - Foleja je obrazovala žene RAE i devojke iz Prizrena, Landović, Piran, Južna Srbica i Mamuša o svojim zdravstvenim pravima.

- Bliri je podigla svest o reproduktivnom zdravlju između devojaka u Glogovcu.

U celosti, 673 žena i devojaka su učestvovalo na sastancima, diskusijama i treninzima koji su povećali njihovu svest o zdravstvenim temama. Od njih, 91 žena su imale koristi od ginekoloških poseta i ispita.

Više žena svesno otkrivanja znakova raka

Već šest godina zaredom, Kosovski centar za borbu protiv raka Jeta-Vita, članica MŽK-a, sakuplja građane ispred Narodnog pozorišta, 12.oktobra. Nakon informativnog i kulturnog programa, one su marširale uz moto: „Rano otkrivanje jednako sa opstankom“. Ove godine Jeta-Vita se osnovala na prethodnim uspesima, tražeći bolju saradnju sa Kosovskim institucijama u dijagnostifikovanju i lečenju raka dojke. Predsednica

Kosova, Atifete Jahjaga podržala je inicijativu. „Zatražila sam od svih majki, žena, sestara i čerki da se redovno kontrolišu jer rano otkrivanje znači pobediti rak dojke,“ rekla je ona. „Kroz našu simboličnu šetnju mi dokazujemo našu ljubaznost i solidarnost kao pojedinci, kao društvo i kao institucije za sve koji pate od raka dojke. Samo zajedno možemo da se izborimo protiv ove bitke.“ Ostali visoki državni predstavnici su takođe izrazili svoju solidarnost sa osobama koje pate od raka dojke, nudeći svoju podršku.

„Mi ne tražimo milost. Mi ne tražimo nešto nemoguće. Mi tražimo samo kvalitetan tretman i rano otkrivanje raka dojke. Ova bolest ne utiče samo na žene, nego na celu porodicu i društvo.“

– Nafije Latifi, Izvršna Direktorica Jeta-Vita

Daruj život: Daruj krv, MŽK obeležava 8.mart

MŽK članice su odlučile da zastupanje MŽK-a na Međunarodni dan Žena u ovoj godini, bude fokusirano na pristup žena kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti. Uz podršku Nacionalnog Centra za Transfuziju Krvi (NCTK), obeležili su Međunarodni dan žena kroz uličnu akciju „Daruj život:Daruj krv“. Građani su bili pozvani da doniraju krv (umesto davanja cveća), pomagajući tako slabom Kosovskom zdravstvenom sistemu. Na total, 37 muškaraca i žena je darovalo krv na Trgu Majka Tereza u Prištini.

„Pošto me moje zdravstveno stanje i godine ne dopuštaju da doniram krv, povela sam moja dva sina sa sobom. Oni mogu donirati krv i pomoći Kosovskim ženama.“
– Fatima Zatriqi iz Severne Mitrovice

MŽK, uz podršku Nacionalnog Centra za Transfuziju Krvi (NCTK), obeležili su Međunarodni dan žena kroz uličnu akciju „Daruj život: Daruj krv“.

ŽIVOT BEZ NASILJA U PORODICI I TRGOVINE LJUDIMA

Obzirom na ranije napore MŽK u ovom pogledu, mreža se više fokusirala na druga gorepomenuta pitanja u pravcu sproveđenja svoje strategije ove godine. Ipak, neke akcije su preuzete prema sledećim očekivanim rezultatima.

Više građana obavešteno o zakonodavstvu, uključujući i muškarce

Založeni da dalje sprovedu zakon i strategiju za nasilje u porodici

Od usvajanja „Kosovskog Programa protiv nasilja u porodici i aktionog plana 2011-2014“, MŽK je zastupao kod službenika za imenovanje predviđenog nacionalnog koordinatora. Konačno, na kraju 2012 godine, imenovan je Zamenik Ministra Pravde, g. Daut Xhemajli. U 2013 godini, on je koordinirao tromesečne sastanke sa svim zainteresovanim stranama i diskutirao je o izazovima i rezultatima u pravcu sproveđenja Kosovskog Programa. MŽK je prisustvovao na ovim sastancima, i koordinator je bio zadovoljan da primi istraživanje i druge informacije od strane MŽK-a, na osnovu iskustva MŽK-a. MŽK je takođe podelio „Gde je novac za Ženska Prava?“, sa koordinatorom i zainteresovanim stranama.

Kosovo se pridružuje One Billion Rising

Dana 14.februara, Kosovo se pridružilo 207 zemalja, obeležavajući Dan Zaljubljenih na velikoj globalnoj akciji za prekid nasilja nad ženama i devojaka. Za obeležavanje 15.godišnjice VDan/Dana Zaljubljenih, organizatori su lansirali najambiciozniju kampanju do sada, One Billion Rising. “One Billion” potiče iz statistike da jedna od tri žena doživi nasilje tokom svog života, i stoga više od jedan bilion žena širom sveta su bile pod uticajem nasilja. Svetska Kampanja VDan 2013, je ohrabrla jedan bilion žena i ljude koji ih vole a „Šetaju, Plešu i Ustanu i Zahtevaju“ da se završi nasilje. „To je

jedna od najatraktivnijih kampanji koje sam ja dosada videla“, rekla je Fitore, učesnica događaja One Billion Rising na Kosovu, „i ja mislim da je imala veliki uticaj.“ Dobrovoljci godišta od 15 do 17 su organizovali ovaj događaj na Kosovu. MŽK ih je podržao i podržao je organizacioni odbor.

„Ovo je jedna od najatraktivnijih kampanja koju sam videla do sada, i mislim da je imalo velikog uticaja.“

– Fitore, učesnica u „One Billion Rising“

One Billion Rising Kosovo je sakupila muškarci i žene da štrajkuju, plesu i da se dignu protiv nasilja nad ženama, na 14 Februara.

UNAPREĐENJE EKONOMSKOG OSNAŽIVANJA ŽENA

T Dugoročni cilj ovog programa je da žene imaju isti pristup mogućnostima zapošljavanja na Kosovu. Kratkoročni ciljevi imaju za cilj poboljšanje ekonomskog položaja žena na Kosovu; i da poboljšaju ženski pristup imovini (i kapitalu), u skladu sa njihovim zakonskim pravima. U 2013, MŽK je postigao sledeće rezultate.

MŽK Radna Grupa je ojačana

Sazvana Grupa za Ekonomsko osnaživanje

MŽK je organizovala radionicu sa Radnom grupom za Ekonomsko osnaživanje dana 6.marta. Radionica je imala dve sesije: Ekonomsko osnaživanje žena kroz sakupljanje prihoda i Prava Žena na nasleđe i imovinu. Prvoj sesiji je prisustvovalo 21 žena iz organizacija MŽK članica, dok je druga sednica uključila sedam organizacija. Članovi su podelili informacije oko njihovih inicijativa i diskutirali su o posebnim zajedničkim strategijama za ubuduće.

Nakon ovog sastanka, MŽK se takođe sastao sa „Global Goods“ u Njujorku, neprofitna organizacija koja podržava žene u marketingu svojih proizvoda u SAD-u, kako bi diskutovali koje bi korake žene na Kosovu trebale da preduzmu kako bi reklamirali i prodali svoje proizvode u inostranstvu. Sastanak je otkrio da bi žene na Kosovu imale mnogo posla ispred kako bi pristupili tržištima SAD-a, posebno vezano za razvoj proizvoda.

Članice MŽK-a diskutiraju ideje i
dele iskustva, za žensko ekonomsko
osnaživanje.

Više žena sposobno da razvije i upravlja svojim poslovanjima

preko Kosovskog Fonda Žena, deset organizacija koje su članice MŽK-a, dobile su podršku za njihov rad ka ekonomskom osnaživanju žena: Ikebana, FEZH, Krusha e Vogel, *Gruaja Hyjnore*, *Parajsa Jone*, *Rikotta*, *Rona*, Women's Initiative, *Gora and Alma*. Četiri od ovih organizacija su trenirale 223 žene radi razvijanja njihovog biznisa. Na primer, FEZH je trenirao žene kako da pripreme hranu i da je prodaju turistima, kako da prave ručni rad i kako da pripreme lekovita bilja. Udruženje Žena Poljoprivrednica *Krusha e Vogel*, trenitala je žene o tome kako povećati svoj profit povećanjem kvaliteta njihovog mleka i povećanjem njegovog roka trajanja. *Gruaja Hyjnore* je trenirala žene u pripremi ručnog rada. *Parajsa Jone* je trenirala žene kako da gaje sadnice koje bi kasnije mogle da prodaju. Nakon osvrta na rad MŽK-a u ovoj oblasti do dana, i analiziranja situacije, članovi MŽK-a su odlučili da prekinu aktivnosti koje se odnose direktno na razvoj biznisa

Sylbije Sahiti iz Parajsa Jonë (Naš Raj) govori o higijeni hrane.

pošto oni nisu mnogo povezani sa misijom i vizijom MŽK-a. U buduće, MŽK će se fokusirati više na zastupanje i politike. Ova odluka je zasnovana na činjenici da nekoliko programa koji podržavaju žene u razvijanju njihovog biznisa, sada već postoje na Kosovu. Dalje, nova Ženska Privredna Komora će se takođe fokusirati na ova pitanja. MŽK planira da podrži svoj rad pre nego što direktno bude uključena u sprovođenju takvih aktivnosti u buduće.

Agim Gashi, Šef Javnih Usluga, u Direkciji Opštine Prištine, seče kolač koji je izmesan od članica NVO-a Rikotta, zvanično otvarajući „Women's Piazza“ (Ženska Pijaca).

Više devojaka pohađa više nivo obrazovanja

Tokom Regionalnog Foruma Mladih Feministkinja 2013, jedna od glavnih tačaka zagovaranja pokrenuta sa Predsednicom Kosova i predstavnicima Ministarstva za Prosvetu, Nauku i Tehnologiju bila je da oni učine sve što je u njihovoj moći da osiguraju da što više devojaka ima pristup da pohađa više nivo obrazovanja. Među njihovim preporukama je i potreba da ovo Ministarstvo, Ministarstvo Finansija i parlament osiguraju da se devojkama omoguće knjige i prevoz, posebno ako njihove porodice ne mogu da im priuštite slanje u školu zbog nedostatka finansijskih sredstava. Mlade feministkinje su se takođe zalagale kod vlade da sproveđe Zakon o pred-univerzitetском obrazovanju, koji zahteva od roditelja da šalju svoju decu u školu. One su takođe pozvali psihologa u školama za pružanje pomoći mladim devojkama u prevazištenju izazova koji mogu da ih spreče da nastave svoje obrazovanje.

„Çifti Buçinca“ Fondacija Prepoznaje životni doprinos bračnog para u obrazovanju devočica

Gala događaj 23. Maja je označio osnivanje Fondacije za Obrazovanje Devočica „Çifti Buçinca“. Fahri i Naxhie Buçinca su za više od 60 godina radili u formalnom i neformalnom obrazovanju sa devojkama. Sada u svojim 80-ih, osnovana je Fondacija „Çifti Bucinca“ sa ciljem da prepoznaju doprinos Buçinaca i da nastavlja njihovu inicijativu da se u godinama koje dolaze devojčicama omogući pristup obrazovanju. Gala događaj je prikupio početnih 23.969 € za Fondaciju „Çifti Bucinca“, pre svega od lokalnih preduzeća, organizacija i pojedinaca. MŽK je takođe priznala doprinos Buçinaca Zahvalnicom, izražavajući zahvalnost za doprinos para u obrazovanju devočica. MŽK je takođe obezbedio donaciju od 1.000 € za Fondaciju Çifti Bucinca.

I IMA JOŠ TOGA...

Inicijativa usmene istorije

MŽK u bliskoj saradnji sa New School University u New Yorku su pokrenuli novi inicijativu dokumentovanja životnih priča raznih naroda na Kosovu. Inicijativa usmene istorije spaja životne priče različitih ljudi, iz različitih mesta i doba, dokumentujući njihove priče, kako se iste ne bi zaboravile u istoriji. Godine 2013, Osoblje usmene istorije je obavilo 15 intervjuja sa različitim aktivistima, uključujući Vjosa Dobruna, Vehab Shita, Shqipe Malushi, Marte Prenpalaj, Safete Rogova, Pajazit Nushi, Naxhije Buçinca, Sevdije Ahmeti, Jeldeze Gorani, Elmaze Gashi, Nazlie Bala, i Drita Vukshinaj. Ostali intervjuji će se obaviti u budućnosti. Ove godine, njihove i druge priče biće publikovane putem interaktivnog multi-media web sajta. Web stranica će sadržati sirove snimke njihovih intervjuja, transkripte na albanskom i engleskom jeziku, istorijske slike i na kraju kratak film.

Inicijativa takođe obuhvata dokumentovanje života žena koje se učestvovale u Oslobođilačkoj Vojsci Kosova (OVK). Važno je razumeti ulogu žena u periodu rata 1998-1999, zbog nedostatka javnog prepoznavanja ove određene grupe, i time nedostatak vidljivosti u post-nezavisnoj izgradnji nacije. Od avgusta 2012, šest žena je podelio svoje priče. Ove godine njihovi intervjuji će se transkriptovati i prevesti na engleskom. Inspirisane njihovim intervjuima, PhD kandidat Virginia Stephens, članica osoblja usmene istorije, napisala je dopis o ženama u OVK, koji je predstavljen na godišnjoj konferenciji Centra za Kulturu i Kulturne studije 2013: „Kulturna memorija“ od 5-7.septembra u Skoplju, Makedonija.

Inicijativa Usmene Istorije je dobila podršku od New School Universitz, posebno od Dr. Anna Di Lellio; film-mejker Kaltrina Krasniqi, PhD kandidat Virginia Stephens iz Goldsmiths Univerziteta; Catherine McGahan i Jung Chao iz New School; i mnogi drugi aktivisti, istražitelji, i prevodioci koji su dobrovoljno dali svoje vreme za ovu važnu inicijativu (molimo pogledajte imena volontera u nastavku).

Medijska pokrivenost i online aktivizam

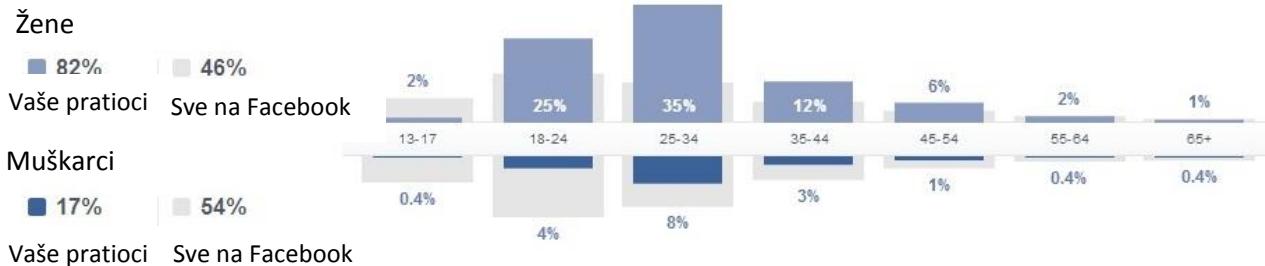
Tokom nekoliko godina, MŽK je kontaktirao sa medijima na lokalnom i nacionalnom nivou, zalažući se za njih da obezbede više prostora za žene. Tokom prethodnih izbora, mediji bi tražili da im se plati kako bi uključili televizijsko pokrivanje žena kandidatkinja. Nakon godina zastupanja od strane MŽK-a, između ostalog kao žene političarke, mi verujemo da su se naši napori zastupanja isplatili sa promenama, u načinu kako mediji pokrivaju izbore. Po prvi put tokom Opštinskih Izbora, nekoliko žena kandidatkinja su primile značajnu medijsku pokrivenost besplatno. Možda je najuspešniji nacionalni program u promovisanju muških i ženskih kandidata bio *Jeta ne Kosove (Život na Kosovu)*. Sami MŽK je imao najmanje 55 instanci u 2013 godini, uključujući televiziju, štampu i onlajn pokrivenost.

MŽK je redizajnirala, ažurirala i znatno poboljšala svoju web stranicu (www.womensnetwork.org). Novi veb sajt je više interaktivn, sadrži više informacija o Istoriji MŽK-a, koji nikada nije bilo objavljeno u prethodnom veb sajtu i sadrži nove sledeće odeljke: Odeljak „Članovi“ obuhvata informacije o svakom od naših različitih pojedinačnih organizacija članica, po abecednom redu, po opštinama i području delatnosti (npr ekonomija, zdravstvo). Nova sekcija Individualnog Članstva dopušta pojedincima da se pridruže MŽK-u, popunjavanjem onlajn forme članstva. Pojedinačni članovi su sada navedeni pod „Individualni Članovi“. Odeljak „Kosovski Ženski Fond“ pruža informacije o našem nedavno pokrenutom programu grantova, uključujući uspehe dobitnika grantova do sada i kako se prijaviti. Naš odeljak „Izvori“ olakšava pristup istraživanjima i publikacijama, novim i starim, koji se odnose na rodnu jednakost, žene u politici, žene u ekonomiji, žene i zdravstvo, nasilje u porodici i trgovina na Kosovu, olakšavajući ponekad i težak pristup potrazi za informacijama. Odeljak „Mediji“ obuhvata medijsku pokrivenost MŽK, saopštenja za štampu i video snimke. Koordinator za odnose sa javnošću je odgovoran za redovno ažuriranje veb sajta MŽK-a i Facebook stranice sa informacijama o svakom događaju odmah nakon dešavanja.

Facebook stranica MŽK-a je imala 1,285 pratioca (kojim se „sviđa“) do 31 Decembra (2,190 do 31 Januara), ogroman porast u odnosu na prethodne godine MŽK je stekla i brojne sledbenike tokom 13-14.novembra, tokom Regionalnog Foruma

Mladih Feministkinji 2013. MŽK fanovi su uglavnom žene, dok je 17% muškaraca. Oni su u većini starosna grupa od 18-34 godina starosti (vidi grafikon 1). U međuvremenu Inicijativa MŽK za Facebook grupu za osnaživanje mlađih žena je povećana na 327 članova. Ove godine, MŽK je odlučila da zatvori ovu Facebook grupu, tražeći da umesto toga svi članovi „Like-uju“ MŽK Facebook stranicu. Ova odluka je usledila zahteve zainteresovanih strana da lakše postuju bez odobrenja.

Grafikon 1. MŽK pratioci na Facebook-u, u 2013 godini, po Urastu i polu

PROCENA RADA MŽK-A

Na svakom sastanku i obuci koja je organizovana ove godine, članice MŽK su procenile rad MŽK putem upitnika popunjениh na kraju svakog događaja. Uopšteno, članice su procenile rad MŽK tokom 2013 veoma pozitivno. One su pomenule da su kroz sastanke naučile brojne stvari koje će im pomoći u postizanju svojih interesa i poboljšanju svog rada kao organizacije. Članice su procenile sastanke MŽK kao „veoma važne“ i „veoma korisne“ i rad osoblja „odličnim“. Takođe finansijski suporteri MŽK su pozitivno ocenili rad MŽK. U nastavku su neki od komentara:

„Sastanci MŽK su veoma produktivni i inspirajući.“ – Članica

„Sastanci MŽK pomažu u razvoju i upotrebi novih veština.“ – Članica

„Mi smo primetili veliki napredak u online medijskoj vidljivosti i kroz društvene medije. Novi razvoji na naslovnoj strani su odlični, sa novim odeljcima.“ – Podržaoc

„Odličan nastavak rada sa mladim ženama. Veoma je primetno da mlade žene preuzimaju više prostora nego ranije unutar mreže.“ – Podržaoc

„Mi smo impresionirani nedavnim razvojima u pravcu prikupljanja fondova, uključujući i online finansiranje, članarinu i doprinose od privatnih kompanija.“ – Podržaoc

„Vi nam pružate mnogo mogućnosti. Mi smo veoma zahvalne“ – Članica (Radionica za pisanje nacrta projekta)

„Mi uvek učimo nešto novo i efektivno iz MŽK treninga“ – Članica (Radionica za Fotografiju)

MŽK FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA 2013

U 2013 godini, MŽK je dobio finansijsku podršku od Kvinna till Kvinna, Austrijske Agencije za Razvoj, Udruženja za Žene u Razvoju, Fondacija MOTT, Univerziteta „New School“, IPKO Foundation, Švedske Agencije za Međunarodni Razvoj (Sida), fondacije „Heart and Hand“, i Network of East-West Women (NEWWW). Pored toga, sledeći biznisi su obezbedili robu i usluge besplatno ili po sniženoj ceni, čime su tako podržali naš rad: Night Design, Hotel Gorenje, Hotel Priština, Hotel Sirius, Hotel Dolce Vita, i Hotel Sharr. Tabela ispod rezimira sve prihode i rashode u 2013 godini.

Ukupni total	300,448.46	100%
Operativni Troškovi	77,332.38	26%
Programski Troškovi	115,089.46	38%
Isplaćena sredstva za članice MŽK-a	55,330.00	18%
Ukupna prenosena za 2014	46,823.52	16%
Preneseni i vraćeni fondovi	5,873.10	2%

Donatori	Projekti	Preneti iz 2012	Primljeni u 2013	Ukupno fondovi	Troškovi	Isplaćena sredstva za članice MŽK-a	Vraćeno donatori ma	Prenosivi fondovi	Za prenos u 2014
Kvinna till Kvinna Švedska	Projekat za ekonomsko osnaživanja žena	25,439.00	31,890.00	57,329.00	51,524.00				5,805.00
Kvinna till Kvinna Švedska	Inicijativa mladih žena		25,482.00	25,482.00	22,984.00				2,498.00
Kvinna till Kvinna Švedska	Kosovski Ženski Fond	1,000.00	26,052.00	27,052.00	7,785.00	19,136.00			131.00
UNFPA	Povećanje svesti o rodnoj ravnopravnosti mehanizama u zdravstvenom sektoru Kosova 2012-2013	3,820.00		3,820.00			3,820.00		
Mott Fondacija	Generalna podrška 2012-2013		18,669.76	18,669.76	18,669.76				
Ambasada Holandije	Traženje za ženska prava TV debata		2,053.10	2,053.10				2,053.10	

Donatori	Projekti	Preneti iz 2012	Primljeni u 2013	Ukupno fondovi	Troškovi	Isplaćena sredstva za članice MŽK-a	Vraćeno donatori ma	Prenosivi fondovi	Za prenos u 2014
Association of Women in Development (AWID)	Gde je novac za ženska prava (MŽK & AH)		3,717.70	3,717.70	1,200.70	2,517.00			
Austrian Development Agency	Podrška , Zaštita i Promovisanje Prava i interese žena i devojaka	140,400.00		140,400.00	77,995.90	36,194.10			26,210.00
Sida	Sida Rodna Studija na Kosovu		4,909.55	4,909.55	4,909.55				
Građani SAD-a	Inicijativa Usmene Istorije		200.00						
„Nova Škola“	Inicijativa Usmene Istorije		1,160.00						
„Nova Škola“	Inicijativa Usmene Istorije		1,363.00						

Donatori	Projekti	Preneti iz 2012	Primljeni u 2013	Ukupno fondovi	Troškovi	Isplaćena sredstva za članice MŽK-a	Vraćeno donatori ma	Prenosivi fondovi	Za prenos u 2014
Individualna donacija preko East-West Management Institute (EWMI)	Inicijativa Usmene Istorije		2,113.46						
Network East West Women	Inicijativa Usmene Istorije		726.00						
Sub-total Fondovi za Inicijativa Usmene Istorije				5,562.46	2,392.46				3,170.00
Kosovo 2.0 Magazin	Fond za održivost		700.00						
Članarina NVO MŽK-a	Fond za održivost		1,780.00						
Individualni članovi	Fond za održivost		308.00						
Fondacija „Heart & Hand“	Fond za održivost		390.00						

Donatori	Projekti	Preneti iz 2012	Primljeni u 2013	Ukupno fondovi	Troškovi	Isplaćena sredstva za članice MŽK-a	Vraćeno donatori ma	Prenosivi fondovi	Za prenos u 2014
Chantal Desloges Savetodavne Usluge	Fond za održivost		646.50						
Donacija iz Holandske Ambasade	Fond za održivost	2,310.00							
Individualna donacija preko East-West Management Institute (EWMI)	Fond za održivost		318.39						
Sub-total iz Fondova za održivost				6,452.89	4,737.33				1,715.56
Fondacija Ipko	Opšta podrška/ fond za žene		5,000.00	5,000.00	2,577.36				2,422.64
Ukupno		172,969.00	127,479.46	300,448.46	194,776.06	57,847.10	3,820.00	2,053.10	41,952.20

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To: EXECUTIVE MANAGEMENT OF KOSOVO WOMENS NETWORK (KWN)
PRISHTINA

We have audited the costs and supplementary financial data of Kosova Women's Network (KWN) expresses in EUR, for the period ended December 31, 2013. We expressed an unqualified audit opinion on those financial statements in our report dated 13 March 2014.

Management's Responsibility for the Summary Financial Statements

Management is responsible for preparing financial statements and supplementary financial data. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparations and fair presentation of financial statements that are free from material misstatements, prove income and expenditure according the budget.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the aforementioned financial information based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the reporting forms are free of material misstatement. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the reporting forms. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the proper accounting and reporting of the data on the financial statements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the summary financial statements derived from the audited financial statements of Kosovo Women's Network (KWN) expresses in EUR, for the period ended December 31, 2013 are a fair summary of those financial statements in accordance with the International Financial Reporting Standards.

Xhemail Syla
Statutory auditor
"Sylë Hotla" #1
Pristine

13 March 2014

XHEMAIL SYLA
Auditor Ligjor
Statutory Auditor
044/156 921, Prishtinë

GRANTOVI KOSOVSKOG ŽENSKOG FONDA

Godine 2013, MŽK je obezbedila 22 grantova navedenih na sledećoj tabeli za organizacije članice putem Kosovskog Ženskog Fonda

#	Organizacija	Iznos	Naziv projekta
Krug 2			
1	Centar za Ekonomski razvoj žena Štrpca "Ikebana" (Centre for Economic Development of Women in Shtrpcë "Ikebana")	€2,707	Njena proizvodnja
2	Fondacija za obrazovanje i razvoj (FEZH) (Foundation for Education and Development)	€2,600	Ekonomsko osnaživanje žena u opštini Novobrdo
3	Udruženje žena fermera "Krusha e Vogël" (The Association of Women Farmers "Krusha e Vogel")	€2,390	Ekonomsko osnaživanje žena u ruralnim oblastima (Mala Kruša i Has –SO Prizren)
4	Udruženje gluvonemih u Prizrenu (Association of the Deaf in Prizren)	€2,514	Zdrava žena, zdrava porodica
5	Ženski centar "Prehja" (Women's Centre "Repose")	€2,160	Zaštita našeg zdravlja
6	NVO Lulebora	€1,370	Želim da se brinem o svom zdravlju
7	NVO Gruaja Hyjnore (Divine Women)	€2,420	Osnaživanje žena u Gnjilanu

8	NVO Parajsa Jonë (Our Paradise)	€2,656	Razvoj aktivnosti obuke i promovisanja u hortikulti i trgovini za žene u ruralnim oblastima Opštine Lipljan
Krug 3			
1	Rikotta	€2,990	Ženska pijaca
2	Rona	€2,800	Ekonomsko osnaživanje žena i učešće u turizmu kroz kulturno nasleđe u Gori i Opoji
3	Komitet Slepih žena Kosova (The Committee of Blind Women of Kosova)	€2,870	Integriranje slepe dece u javnim školama u regionu Prištine
4	Venera	€2,666	Zapošljavanje i samozapošljavanje uz našu profesionalnu pomoć
5	Centar za promovisanje ženskih prava (The Centre for Promotion of Women's Rights)	€2,570	Identifikovanje slučajeva silovanja u Opštini Glogovac tokom rata
6	Bliri	€2,500	Podizanje svesti kod devojaka u Opštini Glogovac o reproduktivnom zdravlju
7	Foleja (The nest)	2€,740	Zdravstveno obrazovanje i zaštita žena i devojaka zajednice RAE
Krug 4			
1	Alma	€2,854	Identifikovanje i ekonomsko osnaživanje žena u dve lokalne zajednice Peći

2	Savremena Žena (Gruaja Bashkëkohore)	€2,155	Pomoć danas za bolju budućnost žena sa invaliditetom
3	Organizacija osoba sa mišićnom distrofijom (Organizata e Personave me Distrofi Muskulare)	€2,700	Moj korak, moj izazov
4	Udruženje Ženska Inicijativa (Shoqata Iniciativa e Grave)	€3,000	Nove mogućnosti ka unapređenju zaposlenosti
5	Udruženje za obrazovanje i brigu o porodici (Shoqata për Edukim dhe Përkujdesjen e Familjes)	€2,390	Što pažljiviji, manji je rizik
6	Gora	€2,780	Ekonomsko osnaživanje žena iz zajednice Gorani
7	Hendifer	€2,630	Srećna žena, srećna porodica

Donacije za MŽK članice

Stavka	Vrednost
1. Tel Mobil Samsung galaxy fit crni	€130.00
2. Tel Mobil Samsung crven	€30.00
3. DVD player	€20.00
4. CD/MP3/IPod/ sound system	€50.00
5. Digitalni fotoaparat	€100.00
6. Digitalni fotoaparat	€80.00
7. USB	€40.00
8. Laptop ACER	€200.00
9. Laptop TOSHIBA	€200.00
10. Majica	€10.00
Ukupna procenjena vrednost	€860.00

Jedna MŽK članica je primala jednu maicu s motom "This is what feminist looks like," stvorena za MŽK na Regionalni Forum Mladih Feministkinji 2013.

ABOUT US

Odbor direktora MŽK

Ariana Qosaj-Mustafa, Predsedavajuća odboar, Aktivistkinja za ženska prava

Elmaze Gashi, sekretar, Izvršna direktorka, Alter Habitus

Sevdije Ahmeti, Aktivistkinja za ljudska prava

Nermin Mahmuti, Izvršna direktorka, Community Development Fund

Dr. Minire Bunjaku Zuna, Ginekolog,

Ola Syla, Izvršna direktorka r, Udruženje žena "Drita e Krushes" (Svetlost Kruša)

Savetodavni odbor MŽK

Delina Fico

Vjosa Dobruna

Rachel Wareham

Marte Prekpalaj

Behar Selimi

Članovi osoblja MŽK u 2013

Igballe (Igo) Rogova, Izvršna direktorka

Besa Shehu, Menadžer za finansije i administraciju

Nicole Farnsworth, Menadžer programa

Zana Rudi, Koordinator projekta za članice

Nertila Qarri, koordinator za odnose sa javnošću

Anita Prapashtica, Asistent projekta

Mimoza Pachuku, Koordinator projekta za Ženski Fond

Donjetë Berisha, asistent za odnose sa javnošću

Fjolla Vukshinaj, koordinator za mlade žene

MŽK Pripravnici i volonteri

Anna Di Lellio
Blendina Krasniqi
Catherine McGahan
Dafina Tahirri
Donjeta Berisha
Eda Shehu
Emine Berisha
Erla Gjinushi
Itziar Mujika
Jung Chao
Kaltrina Krasniqi
Krenar Basha
Laureta Kozmaqi

Osoblje MŽK-a tokom pripreme za „One Billion Rising“, 14 Februara 2014 godine(s leva na desno): Fjolla Vukshinaj, Nertila Qarri, Besa Shehu, Nicole Farnsworth, Donjeta Berisha, Zana Rudi, Igbalie Rogova, Mimoza Pachuku, and Anita Prapashtica.

ORGANIZACIJE ČLANICE MŽK-A

#	Adresa kancelarije	Adresa kancelarije	Predstavnik-ca
1	Alma	Ul. Shpëtim Bojku, Nr.1, Peć	Shemsije Seferi
2	Alter Habitus	Priština	Eli Gashi
3	Arta	ul. Vëtërniku 1, Behar Begolli, Nr.23, Priština	Hafije Qyqalla
4	Artpolis	Ul. Shaban Polluzha, Pn, Priština	Zana Hoxha Krasniqi
5	ATO	Ul. Wesli Clark, Pn, Vučitrn	Fikrije Ferizi
6	Aureola	Kompleks Avala, B/1, Nr. 4, Priština	Sanije Grajç
7	Bliri	Drenas, Glogoc	Mahije Smajli
8	Dera e Hapur (Open Door)	Tringë Smajli, Nr. 72, Priština	Belgijzare Muharremi
9	Dora Dorës (Hand to Hand)	ul. Mbreti Zog, Nr. 59, Prizren	Vjosa Curri
10	Down Syndrome Kosova	Kroi i Bardhë, Nr. 72, Dardania, Priština	Leonora Shabani
11	Drena	Drenas	Zymrije Qorri
12	EMINA – Grupa Bošnjačkih žena (EMINA – Bosnian Women's Group)	ul. 7 Shtatori, Jakup Ferri, Mitrovica	Fata Zatriqi
13	FANA	ul. Zhuj Selmani, Nr. 103, Peć	Fane Gashi
14	Femra Vizionare e Shekullit XXI (Vizionarska žena XXI veka)	selo. Bregdrini, Has, Prizren	Marte Prekpalaj

15	Femrat Aktive të Đakovicas (Aktivne žene Đakovice)	ul. Sulejman Vokshi, Nr. 1, Đakovica	Valbona Doli Rizvanolli
16	Fondacioni për Edukim dhe Zhvillim (Fondacija za obrazovanje i razvojo)	Bregu i Diellit - Zona e Lindjes, Ll. 12, Nr. 7, Priština	Vjollca Zeqiri
17	Forumi Demokratik i Gruas (FDG) (Ženski demokratski forum)	ul. Mbretëresha Teutë, Nr. 103, Peć	Myzaferë Ibishaga
18	Žene Rudari	Suhodoll, Mitrovica	Emine Tahiri
19	Gruaja Bashkëkohore (Savremena žena)	ul. Bajo Topulli, Nr. 7	Fetije Mehmeti
20	Gruaja Hyjnore (ponosna žena)	ul. Sadullah Brestovci, Gnjilane	Igballe Hajdari
21	HANDIKOS, Femrat me Aftësi të Kufizuara (HANDIKOS, Žene sa invaliditetom)	Dardania B 1/5, Priština	Mehreme Llumnica
22	Hendifer	ul. Ramadan Rexhepi, Nr. 1, Uroševac	Fazile Bungu
23	Iniciativa për Zhvillimin e Bujqësisë së Kosovës (IADK) (Inicjativa za Agrokulturu i razvoj na Kosovu)	ul. Ulqini, Nr. 74, 40.000, Mitrovica	Magbule Hyseni
24	Kelmendi	Kelmend - Lipa	Valbona Kelmendi
25	Komiteti i Grave të Verbëra të Kosovës (KGVK) (Komitet Slepih žena Kosova)	Sunčani breg, ul. Gazmend Zajmi, Ndërtesa e Standardit, Priština	Bajramshahe Jetullahu
26	Konvita	Dolak, Vushtrri	Merita Selimi

27	Košarkaški Klub u kolicama (KKK) „Marsi“	Prizren	Nafije Gashi
28	Legenda (The Legend)	Vitina	Melihate Osmani
29	LIRA	Priština	Valire Buza
30	Lulebora	Mentor Retkoceri, br. 9b, Priština	Selvete Gashi
31	Lulishtja (Garden of Flowers)	P. F. Keqekollë, Dabisevac	Sadije Dulahu
32	LUNA	Prilluzhë, Vučitrn	Stanica Kovacevic
33	Medica Kosova	ul. Luigj Gurakuqi 39, Đakovica	Veprore Shehu
34	Mundësia (Mogućnost)	ul. Vëllezërit Dragaj, Nr. 4, Mitrovica	Hasime Tahiri Hasani
35	One to One Kosova	ul. Caraleva, Nr. 36, Prizren	Merita Halitaj
36	Organizata e Personave me Distrofi Muskulare e Kosovës (OPDMK) (Organizacija osoba sa mišićnom distrofijom na Kosovu)	ul. Zahir Pajaziti, bb, Prizren	Resmija Rahmani
37	Organizata Ndërkunuale e të Verbërve dhe me të Pamurit e Dobësuar (Mediuopštinska organizacija slepih i sa oslabljenim vidom)	ul. Hysen Rexhepi, bb, Prizren	Miradije Buqaj
38	Parajsja Jonë (Naš raj)	Babush i Muhaxherëve, Lipjan	Sylbije Sahiti
39	Partners Kosova Centar za Konflikt i Menađment	Dardania, SU I /2, Treći kat, br 11, prishtina	Shukrije Gashi
40	Prehja	ul. 28 Nëntori, bb, Srbica	Ajnishahë Halimi

41	Qendra e Grave Optimiste (Centar optimističkih žena)	Priština	Emine Mehmeti
42	Qendra Kosovare për Luftimin e Kancerit të Gjirit JETA/VITA (Kosovski centar za borbu protiv raka dojke JETA/VITA)	ul. Tringë Smajli, Priština	Nafije Latifi
43	Qendra Kosovare për Rehabilitimin e të Mbijetuarve të Torturës (QKRMT) (Kosovski centar za rehabilitaciju preživelih od totrura)	ul. Hamëz Jashari, 16 b/2, 10000 Priština	Feride Rushiti Sebahate Pacolli
44	Qendra Kosovare për Studime Gjinore (QKSGJ) (Kosovski centar za rodne studije, KGSC)	Majka Tereza, Nr. 18/I, Priština	Luljeta Vuniqi
45	Centar za Istraživanje i Rodne Politike	Ul. Josip Rela, 13/18, prishtina	Vjollca Krasniqi
46	Qendra për Mbrojtjen dhe Rehabilitimin e Grave dhe Fëmijëve "Liria" (Centar za zaštitu i rehabilitaciju žena i dece "Liria")	ul. 28 Nëntori, bb, Gnjilane	Nazife Jonuzi
47	Qendra për Mbrojtjen e Viktimave dhe Parandalimin e Trafikimit me Qenie Njerëzore (MVPT) (Centar	Priština	Hamijet Dedolli

	za zaštitu žrtava i sprečavanje trgovine ljudima)		
48	Qendra për Mirëqenien e Gruas (QMG) (Ženski wellness centar, WWC)	Peć	Ardita Ramizi Bala
49	Qendra për Promovimin e të Drejtave të Grave (Centar za promovisjanje ženskij prava	Trgovski centar, Nr. 42, Globovac	Kadire Tahiraj
50	Qendra për Trajnimet dhe Studime Gjinore (QTSGJ) (Centar za obuku i rodna pitanja)	ul. Luan Haradinaj, 9/4, Priština	Diamant Binaku
51	RIKOTTA	ul. Adem Gllavica, Nr. 48, Priština	Pranvera Bullaku
52	RONA	ul. Ilaz Agushi, Priština	Serbeze Sylejmani
53	Rrjeti i Organizatave të Grave Rome, Ashkali dhe Egjiptase të Kosovës (RROGRAEK) (Mreža organizacija RAE na Kosovu)	ul. UÇK, Banesa Nr. 1, Priština	Shpresa Agushi
54	Ruka + Ruci	Ugljare, Kosovo polje	Nevenka Rikallo
55	Shoqata Afariste e Gruas SHE-ERA (Poslovno udruženje žena SHE-ERA)	ul. Qemajli, Nr.9, Qarshia e Jupave, Đakovica	Mirlinda Kusari Purrini
56	Shoqata e Avokatëve NORMA (NORMA udruženje advokata)	ul. Afrim Vitija, Nr. 3/1, Priština	Valbona Salihu

57	Shoqata e Femrave me Aftësi të Kufizuara "Femrat për Femra" (Udruženje Žena sa invaliditetom "Žene za žene")	ul. Zahir Pajaziti, Pn, Prizren	Drita Vukshinaj
58	Shoqata e Femrave të Shurdhëra (SHFSH) (Udruženje gluvih žena)	ul. William Volker, Nr.53	Krenare Hajredini
59	Shoqata e Fermereve dhe Fermerëve "Rukolla" (Udruženje farmera "Arugula")	Rugovac	Sanije Berisha
60	Shoqata e Fermereve dhe Fermerëve "Shpresa e Llapit" (Udruženje fermera Nada Lapa)	Produjevo	Selvete Fetahu
61	Shoqata e Grave "Begatia" (Udruženje žena "Prosperitet")	selo Gornja Klina, Srbica	Hyra Tahiri
62	Shoqata e Grave „Medica Gjakova“ (Udruženje žena „Medica Gjakova“)	Ul. Fadil Nimani, Br. 34, Đakovica	Selamet Peni
63	Shoqata e Grave Bletare (SHGB) "Okarina e Runikut" (Udruženje pčelarskih žena „Ocarina of Runik“)	Runik, Skenderaj	Fetije Smakaj
64	Shoqata e Grave „Dritarja“ (Udruženje žena „Prozor“)	Krajmir, Lypjan	Hanife Qeiqi

65	Shoqata e Grave Drita e Krushës (ShGDK) (Udruženje žena Svetlo Kruše)	Dardania SU 4/4, FS, Krushë e Madhe, Orahovac	Ola Syla
66	Shoqata e Grave Fermere "Krusha e Vogël" (Udruženje ženskih farmera "Krusha e Vogël")	Krusha e Vogël, Bregdrini, Prizren	Dile Prekpalaj
67	Shoqata e Grave GORA (Udruženje žena GORA)	ul. Haxi Zekaj, Nr. 20, Priština	Sevdija Ramadani
68	Shoqata e Grave të Mitrovicas për të Drejtat e Njeriut (Udruženje žena Mitrovice za ljudska prava)	ul. Isa Boletini, Mitrovica	Vetone Veliu
69	Shoqata Iniciativa e Grave (Udruženje Inicijativa Žena)	ul. Dëshmorët, Pn, Dragaš	Gjejrane Lokaj
70	Shoqata për Edukim dhe Përkujdesjen e Familjes (SHEPF) (Udruženje za obrazovanje i brigu o porodici)	ul. Nënë Tereza, Nr. 181, Đakovica	Bahrije Deva
71	Shpresa & Shtëpitë e Fëmijëve (Nada i dom za decu)	Taslixhe, Priština	Valbona Çitaku
72	Shqiponjat e Dardanës (Optimistički ženski centar)	Kushnice, Graçanice	Havushe Bunjaku
73	Top Radio	ul. Sadik Pozhegu, Đakovica	Violeta Dema
74	Venera	ul. Shpëtim Bojku, Nr. 1, Peć	Miradije Gashi

75	Violetë	Barilevo, Priština	Bedrije Shala Pireva
76	Vita – Jeta (Vita – život)	ul. Lidhja e Prizrenit, Nr. 132, Priština	Ajshe Nuhiu
77	Vullneti i Grave (Volja žena)	ul. 2 Maji, Studime, Vučitrn	Lirije Haziri

MŽK Individualni članovi

Ana Jara Gómez
 Arber Sylejmani
 Elisabeth Kaestli
 Hajrulla Çeku

Hana Marku
 Igballe Rogova
 Itziar Mujika
 Krenar Basha

Lepa Mladjenovic
 Mimoza Pachuku
 Nicole Farnsworth

Mreža Žena Kosova

Uli. Hajdar Dushi, C-2 II/8

10000 Prishtina, Kosova

+381 (0) 38 245 850

www.womensnetwork.org

info@womensnetwork.org

Facebook: [Kosova Women's Network](#)

Eko-prijateljski štampanje

